

JOURNALISTI

Suomen Journalistiliiton ammattilehti • 101. vuosikerta 15.8.2025

6 | 25

Kopiosto vaatii
tekoälyjäteiltä
rahaa tekijöille

s. 6

Sotepomot
vaikeuttavat
journalistien
työtä

s. 20

Manu Marttinen seurasi
Kouvolassa Lukas Pearsallin ja
hänen kollegoidensa arkea **12**

KUVA: JUUSO WESTERLUND

Maija Koski levittää
"pohjoismaista
onnellisuutta"
maailmalle.

Anna
Korkman on
AFP:n silmät
Suomessa.

s.28

Vaasa-lehden
päätoimittaja
Anne Laurila
kirjoitti lukijoilleen
syövästään.

s.24

Marja Honkonen • marja.honkonen@journalistiliitto.fi

Journalistien on uskallettava koetella julkisuuden rajoja

Hovioikeus kovensi kesällä kahden toimittajan tuomioita niin sanotussa Viestikoekeskus-tapauksessa. Toinen sai neljä kuukautta ehdollista, toinen 80 päiväsakkoa.

Hovioikeus tuomitsi toimittajat turvallisuus-salaisuuden paljastamisesta, mutta käräjäoikeuden päätöksestä poiketen myös paljastamisen yrittämisestä. Se arvioi *Helsingin Sanomissa* joulukuussa 2017 julkaistua, sotilastiedustelua käsitellyttä juttua ja julkaisematta jäänyttä viiden jatkojutun sarjaa kokonaisuutena – ei itsenäisinä tekoina, kuten käräjäoikeus teki.

Journalistina tuomiosta on hankala ottaa opikseen paljoakaan. Hovioikeuden tuomion perusteella jää arvoitukseksi esimerkiksi se, millainen juttu on "julkaisun yrittämistä" vaille valmis tai millaisia turvallisuussalaisuuksia julkaisematta jääneissä jutuissa oli.

Kaikki puolustusvoimien ja syyttäjän salaiseksi väittämä ei ollut oikeuden mielestä salaista. Osin kyse oli yksityiskohdista. Käräjäoikeuden tuomiosta käy ilmi, että esimerkiksi osa

sotilastiedustelun tärkeimmistä sidosryhmistä oli oikeudenkin mielestä yleistä tietoa. Osa sidosryhmistä ja niiden keskinäinen tärkeysjärjestys taas olivat salaista tietoa.

RIKOSOIKEUDEN ASiantuntijat Tatu Hyttinen ja Kimmo Nuotio arvioivat *Helsingin Sanomien* ja Ylen haastatteluissa, ettei hovioikeuden tuomion merkitys ole lehdistönvapaudelle välttämättä kovin suuri. Suomessa saa edelleen tehdä tutkivaa ja kriittistä journalismia, eikä tuomio rajoita tiedonhankintaa. Juuri näin journalistien kannattaa päätöstä tulkita.

Pitkä oikeusprosessi sekä päättäjienkin *Helsingin Sanomiin* kohdistama julkinen paine lähettävät käytännössä aivan toisen viestin: Älä koettele puolustusvoimien salaaman tiedon rajoja. On turvallisempaa tehdä juttuja varusmiesten pikkurötöksistä, spekuloida kalustohankinnoilla tai osallistua mediapäivään kasarmilla.

Vain harvalla mediatalolla on rahaa ja aikaa isoihin oikeustapauksiin. Pelkästään Viestikoekeskus-jutun käräjäoikeusvaiheessa asian-

KUVA: LIISA HUIMA

s.30

Anu Jormalainen nauttii
keikoista Sodankylän
elokuvajuhlilla.

Toimittajat ja Helsingin Sanomat ovat maksaneet kovaa hintaa jutuista, joiden sisällön toimitus katsoi kuuluvan yleisön tiedonsaantioikeuden piiriin.

ajokuluja kertyi Suomen Kuvalehden tietojen mukaan 2,4 miljoonaa euroa. Jo sillä on lehdistönvapauteen kylmävä vaikutus.

SILTI KRIITTISTÄ JOURNALISMIA maanpuolustuksesta pitäisi uskaltaa tehdä.

Tänä vuonna Suomi käyttää puolustusmenoihin 6,5 miljardia euroa. Tuo summa vain kasvaa, sillä Suomi on sitoutunut muiden Nato-maiden tavoin nostamaan puolustusinvestoinnit viiteen prosenttiin bruttokansantuotteesta.

Kuinka tarkasti median pitäisi valvoa hallinnon alaa, johon käytetään koko ajan lisää rahaa, kun muualta leikataan? Todella tarkasti.

Ei ole poikkeuksellista, että viranomaiset pyrkii salaamaan tietoja, jotka eivät oikeasti ole salaisia. Ei myöskään ole poikkeuksellista, että toimitukset saavat käyttöönsä asiakirjoja, joissa on salaisia tietoja. Näitä asiakirjoja lähteenä käyttäessään journalisti voi kuitenkin harvemmin varmistaa viranomaiselta, mitkä tiedot ovat aidosti salaisia ja mitkä tämä on salannut siksi, että ne ovat vaikkapa kiusallisia.

Mikä siis neuvoksi? Journalistin ohjeet asettavat journalistisen harkinnan lähtökohdaksi yleisön oikeuden saada tietää. Vuonna 2018 Julkisen sanan neuvosto linjasi, että tietyissä erittäin poikkeuksellisissa tapauksissa journalisti voi tätä yleisön oikeutta toteuttaakseen myös rikkoa lakia. Tuolloin hän toki myös ottaa riskin, että toimia myöhemmin arvioidaan oikeudessa.

Juuri näin on nyt tapahtunut. Toimittajat ja Helsingin Sanomat ovat maksaneet kovaa hintaa jutuista, joiden sisällön toimitus katsoi kuuluvan yleisön tiedonsaantioikeuden piiriin.

Työtään tekevän toimittajan ehdollinen vankeustuomio on Suomessa poikkeuksellinen. Siksi asian käsittelyn soisi jatkuvan vielä korkeimmassa oikeudessa, vaikka prosessi on niin lehdelle kuin toimittajille kallis ja raskas.

Meidän muiden media-alan ammattilaisten tehtävä on pitää huolta siitä, etteivät tähän mennessä annetut oikeuden päätökset vaikuta aihevalintoihimme. Salaisen ja julkisen rajoja on uskallettava jatkossakin koetella. ●

KUVA: KIMMO RÄISÄNEN

Freelancetoimittaja Helena Raunio kannustaa kollegoitaan liittymään erikoistoimittajien yhdistyksiin.

s.34

Viranomaisten tarve salata asiakirjoja on huolestuttavaa.

Tytti Oras,
Suomen Journalistiliiton juristi

s.35

Kannen/takakannen kuva: Samuli Ikäheimo

JOURNALISTI

Suomen Journalistiliiton
ammattilehti 101. vuosikerta
15.8.2025

VASTAAVA PÄÄTOIMITTAJA /
ANSVARIG CHEFREDAKTÖR
Marja Honkonen 050 379 9108

TOIMITUSSIIKTEERI /
REDAKTIONSSSEKRETERARE
Manu Marttinen 050 310 3036

TOIMITTAJAT / REPORTRÄR
Nina Erho 050 379 8155
Manu Haapalainen 050 501 0716

ULKOASU / LAYOUT
Heli Saarela 050 470 0016

SÄHKÖPOSTIT
etunimi.sukunimi@journalistiliitto.fi
fornamn.slaktnamn@journalistiliitto.fi

VERKKOLEHTI
www.journalisti.fi

TILAUKSET / BESTÄLLNINGAR
Jaicom Oy 03 4246 5383
journalisti@atex.com

PAINO / TRYCKERI
Botnia Print, Kokkola
ISSN 1236-3596 (painettu/tryckt)
1458-4271 (verkko/nät)

JULKAISIJA / UTGIVARE
Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund
09 612 2330
PL 252, 00531 Helsinki

SEURAAVA JOURNALISTI 7 / 2025
ILMESTYY 12.9., AINEISTO 3.9.

ILMOITUSMYynti:
www.journalisti.fi > ilmoittajille
044 755 5002

VASTUULLISTA
JOURNALISMIA

Sata huonoa tekoälyjuttua peittoaa yhden hyvän ihmisen tekemän, väittää Olli Sulopuisto

Olli Sulopuisto, teksti • Aapo Huhta, kuva

OLLI SULOPIUSTO

- 45-vuotias helsinkiläinen mediayrittäjä.
- Koulutukseltaan humanististen tieteiden kandidaatti.
- Atk- ja media-aiheista kaksi vuosikymmentä kirjoittanut vapaa toimittaja sekä podcast-tuotantoyhtiö Jaksomedian perustaja.

Tekoäly mullistaa journalistien työn, mutta ei sillä tavalla kuin LinkedIn-hevonpaskabingossa vouhkataan. Yksittäinen toimittaja voi tehdä kielimallien avulla paljon enemmän ja erilaisia juttuja kuin aiemmin. Enemmistölle hyöty jää silti oikoluvun tasolle.

Suuremman muutoksen aiheuttaa se, kun tekoälyavusteiset hakukoneet kaappaavat itselleen yleisön, joka aiemmin päätyi lukemaan ikivihreää palvelujournalismia tiedotusvälineiden sivuilta.

Sellaisten juttujen tekeminen kannattaa lopettaa.

TUOTTAVUUS PARANEE varmasti. Tekstin- ja puheentunnistus, tietojen muuttaminen Excelin ymmärtämään muotoon ja pienet kertakäyttöiset apusovellukset onnistuvat jo nyt sellaisiltakin, jotka eivät ole opiskelleet päiväkään ohjelmointia.

Mahtaako valtaosa toimittajista kuitenkaan koskaan innostua niistä? Tällä hetkellä on tutkimusnäyttöä siitä, että tekoäly tasoittaa taitoeroja – tai kasvattaa niitä. Joko aloittelijoista tulee keskinkertaisia tai sitten alansa parhaista tulee entistä parempia, mutta tavisten tuottavuus jää ennalleen. Toivon edellistä, pelkään jälkimmäistä.

Työkalujen opiskelua enemmän huolehtisin siitä, millaisia juttuja yleisö jatkossa lukee tai katselee mieluummin tekoälyn kuin ihmisen kirjoittamina. Reseptit, vinokit ja ohjeet ovat menetettyä maata, pohjimmitaan kaikki ajaton materiaali ja palvelujournalismi.

Aiemmin hakukoneet ohjasivat edes osan käyttäjistä eteenpäin kohti tietojensa alkulähdettä. Nyt ne tarjoavat saman tien tiivistelmän, jonka laatu heittelehtii, koska kielimallit on rakennettu toimimaan siten, että niiden tuotoksissa on aina jonkin verran satunnaisuutta eli tässä yhteydessä asiavirheitä.

Journalistit puolestaan näkevät paljon vaivaa virheitä välttämiseksi. Mutta jos virheet eivät haittaa käyttäjiä, on turha vedota siihen, että journalistien tekemät jutut ovat *parempia*.

Kenties yleisö alkaa tekoälyturausten lisääntyessä janota ammattilaisten käsin tekemiä artesaanijuttuja. En panisi kaikkea sen kortin varaan, sillä halvalla tehdyt massatuotteet ovat syrjäyttäneet käsityön kaikilla elämäntaloilla. Mahdollisimman halvalla mahdollisimman paljon, kiitos, ja jos saumat vähän irvistävät... noh, se kai kuuluu asiaan. Miksi ihmisten kulutustottumukset olisivat erilaiset journalismin suhteen?

Joukosta erottautuminen ja omaäänisyys ovat vahvuuksia, joiden perässä yleisö voi tulla lukemaan juttuja toisenkin kerran. Ne eivät yksin riitä, jos vaihtoehtona on melkein oikean näköisiä juttuja loputtomasti suolta-va tietokoneohjelma. Ei Netflixinkään jokainen ohjelma ole palkittu laatusarja, mutta määrä tuntuu kelpaavan katsojille.

Media on puun ja kuoren välissä monella tapaa. Tällä hetkellä osa tekoälyjen koulutusmateriaalista tulee tiedotusvälineiltä. Jos toimitukset eivät jatkossa halua luovuttaa juttujaan moiseen käyttöön, jossain päin maailmaa joku kirjoittaa samasta aiheesta huteran esityksen, joka kyllä kelpaa.

JOURNALISMIN ARVO EI koskaan ole ollut tekstissä, äänitteessä tai videossa, siis itse lopputuotteessa. Se on vain tuntunut siltä, koska niiden luominen on onnistunut vain ihmisiltä.

Mitä jää jäljelle?

Pitää panostaa siihen, missä tekoäly ei ainakaan vielä pärjää eli hankkia tietoa, joka ei ole vielä digitoidussa muodossa ja netissä saatavilla.

Onko osa informaatiosta puhelinsoiton päässä? Loistavaa, soita lähteelle ja kirjoita juttu, johon tekoäly ei pysty (vielä). ●

Mikko Antikaisen mukaan kohtuullinen hyvitystaso on yksi vaikeimmista tekoälyn kouluttamiseen liittyvistä kysymyksistä. "Sen suhteen voi olla isoakin pettymyksiä luvassa."

Tekoäly söi kuvat ja tekstit – tekijänoikeusjärjestöt yrittävät saada luovalle alalle osansa

Manu Haapalainen, teksti • Marjaana Malkamäki, kuva

45

Reuters-instituutin kyselyn mukaan 45 prosenttia suomalaisista lukee aamu-uutisensa älypuhelimesta. Painetun sanomalehden osuus on 6 prosenttia. Myös televisio (19 %) ja radio (11 %) jäävät uutiskanavana älypuhelimien taakse. Nuoret löytävät uutiset tyypillisesti somesta, kun vanhemmat lukijat hakeutuvat useammin tiedotusvälineiden sivuille.

Lähde: Reuters-instituutin Digital News Report 2025, Suomen maaraportti

Määräaikaiset kokevat Ylen jättäneen heidät pimentoon. Kritiikkiä saavat myös Journalistiliitto ja YOT – "Tuntuu härskiltä". Lue lisää: [Journalisti.fi](https://journalisti.fi)

Journalistiliiton jäsenillä on kevästä saakka ollut mahdollisuus allekirjoittaa uusi, täydennetty Kopiosto-valtakirja. Allekirjoittaminen valtuuttaa tekijänoikeusjärjestö Kopioston valvomaan teosten, kuvien ja tekstien käyttöä myös tekoälyaikana. Valtakirjaan on lisätty uusi oikeusluokka, jonka turvin Kopiosto voi jatkossa myöntää käyttölupia esimerkiksi kielimallien kehittämiseen.

Microsoftin, Open AI:n ja Metan kaltaiset suuryritykset ovat käyttäneet tekoälysovellustensa luomiseen valtavaa, internetistä keräämäänsä teksti- ja kuvamassaa. Lupia aineistojen käyttöön ne eivät ole juuri kyselleet, sillä aineistojen käyttöä koskevaa sääntelyä vasta kehitetään.

Kopiosto lupaa nyt puuttua teosten luvattomaan käyttöön myös tekoälymallien kouluttamisessa. Monella Kopioston kansainvälisellä sisarjärjestöllä on meneillään vastaavia hankkeita tekoälysääntelyn luomiseksi.

Kopioston lakiasiaainjohtajan **Kirsi Salmelan** mukaan tekoälyyn liittyviä valtuutuksia on tullut kesän aikana kaikkiaan tuhansia, media-alan työntekijöiltä tuhatkunta.

Hänen mukaansa on vielä epäselvää, kuinka halukkaita tekoälyjätit ovat maksamaan kohtuullisia korvauksia luovan työn tekijöille.

”Tiedossani ei ole, että kollektiivisia lupia olisi hankittu tekijänoikeusjärjestöiltä vielä missään päin maailmaa”, Salmela sanoo.

Tekoälyyritykset ovat jo solmineet yksittäisiä, rajattua teosjoukkoja koskevia sopimuksia mediatalojen kanssa.

Miten ja milloin Kopiosto sitten pystyy valvomaan tekijöiden oikeuksia ja puuttumaan luvattomaan tekoälykäyttöön?

Salmela rinnastaa tilanteen maratonjuoksuun.

”Valvominen ja puuttuminen on mahdotonta, jos tekoälyjä kouluttavat firmat eivät toimi läpinäkyvästi.”

ELOKUUN ALUSSA TULIVAT VOIMAAN Euroopan unionin tekoälyasetuksen uudet käytännösäännöt. Niissä EU pyytää tekoäly-yhtiöitä ilmoittamaan, mitä teosmassoja ne ovat käyttäneet – kuitenkin hyvin yleisellä tasolla. Sääntelyyn sitoutuminen on vapaaehtoista. Muun muassa Microsoft ja Open AI ovat jo allekirjoittaneet sitoumuksen, mutta esimerkiksi Meta ei.

Salmelan mukaan tekijänoikeusjärjestöt ovat olleet pettyneitä siihen, miten uudet käytännösäännöt pehmentävät EU:n tekoälyasetuksen velvoitteita.

”Sinänsä on hyvä, että niille tekoälyfirmoille, jotka haluavat varmistaa toimivansa tässä epävarmassa

oikeudellisessa tilanteessa vastuullisesti, on tarjolla vapaaehtoinen sitoumus.”

EU-oikeuden tasolla suuri käsittelemätön kysymys on se, onko tekoälyn kouluttaminen laskettavissa ”vain” koneelliseksi tiedonlouhinnaksi – joka on sallittua.

”Jos EU:ssa säädellään tekoälyn käyttöä liiaksi, vaarana on, että Eurooppa putoaa kyydistä.”

Mikko Antikainen, kauppaoikeuden yliopistonlehtori Jyväskylän yliopistosta

Yhdysvalloissa tekijänoikeuslait poikkeavat eurooppalaisista. Siellä tekoäly-yhtiöiden toiminnan laillisuutta testataan parhaillaan lukuisissa oikeusjutuissa. Kyse on muun muassa siitä, kopioiko tekoäly tekijöiden työtä vai luoko se sen pohjalta uutta.

Moni oikeusprosessi on vasta alussa. Kaliforniassa liittovaltion tuomioistuin piti kuitenkin hiljattaisessa päätöksessään kirjallisuuden käyttämistä suurten kielimallien rakentamiseen laillisena juuri siksi, että kyse on luovuudesta eikä kopioinnista.

KAUPPAOIKEUDEN YLIOPISTONLEHTORI Mikko Antikainen Jyväskylän yliopistosta pitää tekijänoikeusjärjestöjen ajamaa sääntelyä luovan työn tekijöiden parhaana mahdollisuutena valvoa tekoälyn kouluttamiseen liittyviä oikeuksiaan.

”Yksittäisen artistin tai journalistin on käytännössä mahdoton puuttua työnsä käyttämiseen.”

Antikaisen mukaan vyyhdissä on kaksi keskenään ristiriitaista intressiä: tekninen innovaatio ja luovan työn tekijöiden oikeus teoksiinsa.

”Jos EU:ssa säädellään tekoälyn käyttöä liiaksi, vaarana on, että Eurooppa putoaa kyydistä. Suurimmat tekoälyfirmat ovat amerikkalaisia ja Kiina tulee kovaa perästä.”

EU on joka tapauksessa sääntelyssä edellä, vaikka se keskeneräistä onkin, Antikainen sanoo. Hän pitää kuitenkin selvänä, että jos amerikkalainen oikeuskäytäntö jatkossakin päättyy tekoälyn suhteellisen vapaan kehittämisen kannalle, se vaikuttaa myös Euroopassa.

”Yhtiöt sijaitsevat Yhdysvalloissa ja vaikuttavat sieltä käsin. Voi käydä niinkin, että Euroopassa päädytään eri perustein aika samaan lopputulokseen kuin Yhdysvalloissa.” ●

”Hyvin tehty mysteeriotsikko on taidetta, jonka äärelle lukija pysähtyy ja tekee päätöksen.”

Iltalehden uutispäällikkö Niina Huuhtanen Journalistissa 18. kesäkuuta. Lue lisää: [Journalisti.fi](https://journalisti.fi)

Seksityön epäkohdat jäävät alalla eniten tienaaavien elämäntyylä palvovien juttujen varjoon, kirjoittaa *Iltalehden* kotimaantoimittaja **Silja Laitinen**. Lue lisää: [Journalisti.fi](https://journalisti.fi)

Gazan alueella työskentelee vain palestiinalaisia journalisteja, koska sinne ei päästetä ulkomaisia toimittajia. Kuva on otettu 27. heinäkuuta Dair El-Balihin kaupungissa.

Journalistiliitot vaativat päättäjiä painostamaan Israelia päästämään ulkomaiset toimittajat Gazaan

Manu Marttinen, teksti • Ahmed Ibrahim, Lehtikuva/Imago/Apaimages, kuva

Gazan nälänhätä uhkaa liittojen mukaan myös tiedonvälitystä.

Journalistiliitto vaatii avoimella kirjeellä tasavallan presidenttiä **Alexander Stubbia** ja pääministeri **Petteri Orpoa** (kok.) painostamaan Israelia, että se päästäisi journalistit Gazaan.

"Suomen pitää yhtyä kansainvälisiin vaatimuksiin suojella paikallisia journalisteja ja päästää ulkomaiset toimittajat raportoimaan alueelta", kirjeessä todetaan.

Liitto julkaisi vaatimuksen 25. heinäkuuta yhdessä muiden Euroopan maiden journalistiliittojen ja Euroopan Journalistiliiton EFJ:n kanssa. Esimerkiksi Ruotsin, Norjan ja Tanskan journalistiliit-

tot ovat julkaisseet samansisältöisen vetoomuksen. Päättäjille suunnattu kirje muistuttaa, että Israel on saartanut Gazan, eivätkä ulkomaiset toimittajat pääse alueelle. Israel on myös estänyt avustuskuljetuksia tuomasta apua perille.

"Gazan journalistit vaarantavat päivittäin henkensä kertoakseen muulle maailmalle, mitä alueella tapahtuu. Ja nyt heidät vaiennetaan nälkiinnyttämällä", kirjeessä todetaan.

Kirjeessä Journalistiliiton puheenjohtaja **Marjaana Varmavuori** sanoo, että Suomen velvollisuus on pitää totuuden, ihmisyyden ja kansainvälisen oikeuden puolta.

"Kun totuus halutaan vaientaa nälkiinnyttämällä, on meidän velvollisuutemme käyttää ääntämme entistä lujempaa." ●

VALTIOVARAINMINISTERI LEIKKAISI LISÄÄ KULTTUURISTA

Valtiovarainministeriö esittää taiteen ja kulttuurin edistämiseen tarkoitetun rahoituksen leikkaamista. Valtiovarainministeri **Riikka Purra** (ps.) esitteli elokuun alussa budjettiesityksensä vuodelle 2026. Budjettiesitys leikkaisi taiteen ja kulttuurin edistämiseen tarkoitetuista avustuksista 22 miljoonaa euroa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö sen sijaan ehdottaa omassa budjettiesityksessään taiteen ja kulttuurin edistämiseen tarkoitetun rahoituksen pitämistä pääosin nykyisellään. Hallitus sopi keväällä puoliväliriihessä, ettei kulttuuriin kohdistuisi ensi vuonna lisäsäästöjä. Muut hallituspuolueet ovat suhtautuneet Purran esitykseen kriittisesti.

Taiteen ja kulttuurin edistämiseen tarkoitettua rahoitusta saa esimerkiksi kotimaisia elokuvatuotantoja rahoittava Suomen elokuvastäätiö.

Hallituksen on määrä sopia budjetista syyskuun alussa.

Marja Honkonen

JSN HYVÄKSYI UUDEN TAUSTA-AINEISTO-OHJEISTUKSEN

Julkisen sanan neuvosto hyväksyi kokouksessaan 27. kesäkuuta ohjeistuksen luottamuksellisen tausta-aineiston käytöstä.

Ohjeistuksen mukaan haastateltavan on voitava luottaa siihen, että hänen journalistille tausta-aineistoksi antamia tietoja ei julkaista hänen nimissään ilman lupaa myöhemmin tai muissa yhteyksissä.

Haastattelun kanssa sovitusta voi kuitenkin poiketa erityisen painavasta syystä, kuten olosuhteiden muuttumisen tai asian yhteiskunnallisen merkityksen takia.

Päivityksen taustalla on toimittaja **Lauri Nurmen** viime syksynä kirjoittaman **Sanna Marin** -kirjan herättämä keskustelu luottamuksellisesti saatujen tietojen käytöstä muussa yhteydessä.

Manu Marttinen

JOURNALISTILIITON JÄSENREKISTERI UUDISTUU

Journalistiliiton jäsenrekisterin uudistus on loppusuoralla. Uusi verkkopalvelu on tarkoitus avata jäsenten käyttöön syyskuussa.

Journalistiliiton palvelujohtajan **Simon Huldénin** mukaan liitto halusi uudistaa rekisterin vastaa-

maan nykyaikaisia verkkopalveluita. Jatkossa esimerkiksi sisäänkirjautuminen hoituu pankkitunnuksilla ja itse jäsenmaksunsa maksavien maksut nykyaikaisilla verkkomaksutavoilla. Myös ulkoasu muuttuu.

"Uusi rekisteri on selvästi aiempaa käyttäjäystävällisempi kaikille jäsenillemme", Huldén sanoo.

Uudistamisesta vastasi digipalveluyritys Futunio. Yrityksen asiakkaina on muitakin ammattiliittoja.

Manu Marttinen

Voiko media vaatia päättäjiltä moraalia?

Gazan humanitaarisen tilanteen vuoksi kansainvälinen media ja monet valtiot ovat viime viikkoina vedonneet poikkeuksellisen suoraan Israelin johtoon. Esimerkiksi YK:n Maailman ruokaohjelma ja suuri määrä muita avustusjärjestöjä ovat puolestaan jo pitkään varoittaneet nälänhädästä alueella. Siviileihin kohdistuneet armeijan iskut on tuomittu laajasti.

Suomessa median ja kansalaisten sympatia vaikuttaa olevan laajasti palestiinalaisten puolella. Lähes puolet suomalaisista haluaa tuoreen kyselyn mukaan Suomen tunnustavan Palestiinan valtion. Vain neljännes vastustaa sitä. Virallisesti Suomi ei kuitenkaan ole tehnyt juuri mitään painostaakseen Israelin hallitusta lopettamaan väkivallan, jota Israelin sisälläkin on kutsuttu kansanmurhaksi. Jopa asekauppa Israelin kanssa jatkuu.

Tilanne on tietenkin monimutkainen. Terroristijärjestö Hamas käyttää epäroimattä palestiinalaisten osakseen saamaa sympatiaa oman agendansa ajamiseen. Ei ole silti liioittelua sanoa, että Suomen ulkopoliittisen johdon toiminta ei ole osoittanut korkeaa moraalia.

Voidaan varmasti esittää moraalinen sääntö, jonka mukaan käynnissä olevan kansanmurhan tekijän kanssa ei pidä tehdä yhteistyötä, vaan tätä pitää painostaa lopettamaan. Näin Suomen valtio ei kuitenkaan ole toiminut, vaikka tämä vaikuttaa olevan myös kansalaisten tahto.

TÄMÄN SANOMINEN ÄÄNEEN ei ole omaperäistä. Vastaavia ajatuksia on usein esitetty mediassa sekä suoraan että rivien välissä. Päättäjien passiivinen suhtautuminen palestiinalaisten järjestelmälliseen tuhoamiseen ei kuitenkaan ole johtanut mediaa vaatimaan poliittista johtoa toimimaan moraalisemmin. Valtamediassa ei ole näkynyt suoria vetoamuksia toimista tai vaatimuksia suomalaisten poliitikkojen saattamisesta vastuuseen passiivisuudestaan.

Tällaiset vaatimukset olisivat tietenkin äärimmäisen poikkeuksellisia. Mutta eikö Gazassa ole tapahtunut jotain poikkeuksellista?

Suomalainen media ei lähtökohtaisesti esitä vaatimuksia, vaan tarkkailee ja kertoo. Tämä on tärkein median normaaleista tehtävistä: tarkkailla ja tallentaa. Mutta pitäisikö median joskus poiketa normaaleista tehtävistään?

Brittiläinen, hyvin oikeistolainen *Daily Express* julkaisi heinäkuun lopulla kantensa kokoisen kuvan nälkiintyneestä lapsesta ja vetoamuksen: "For pity's sake stop this now!"

Ovatko gazalaisia vastaan tehdyt rikokset niin suuria, että suomalainenkin media voisi esittää toimintavaatimuksia Suomen hallitukselle? Ja elleivät ole, millaisia tekoja siihen vaadittaisiin?

UKRAINAN TUKEMISESTA Venäjää vastaan Suomessa on toki ollut vahva yksimielisyys. Helmikuussa nähtiin jotain poikkeuksellista, kun *Ilta-Sanomat* omisti koko lööppinsä **Trumpin** Ukrainan sodasta esittämien väitteiden oikaisemiselle. Tukea Ukrainalle tuskin kuitenkaan voi pitää moraalisenä päätöksenä, koska Venäjä on suora uhka myös meille. Ukrainan tukeminen on suoraan oman turvallisuutemme vahvistamista.

Osaammeko viime kädessä aktiivisesti tuomita siis ainoastaan itseemme kohdistuvat uhkat ja historian hirmuteot? Juuri nyt muualla tapahtuva on aina liian monimutkaista, siihen liittyy ristiriitaisia intressejä ja huomioon otettavia asioita.

Kenties siksi toimituksissa ei tunnu mielekkäältä ottaa selkeää moraalista kantaa ja julkaista näkyvästi suoraa kannanottoa: tämä on väärin ja meidän valtiomme ja kansakuntamme tulee tehdä kaikkemme sen lopettamiseksi, vaikka siitä koituisi meille harmia.

Tämä olisi, kuten sanottua, täysin poikkeuksellista. Mutta mitä hyötyä historian hirmutekojen muistamisesta toisaalta on, ellei se saa meitä reagoimaan uusilla tavoilla niihin hirmutekoihin, joita kohtaamme juuri nyt? ●

Maija Koski, 48

- A-lehtien Asuminen-mediaryhmän johtaja 2024– ja *Kotona*-verkkosivuston (entinen *Meillä kotona*) päätoimittaja 2019–
- A-lehdet lanseerasi keväällä englanninkielisen *Kotona*-sivuston, jota Koski on ollut kehittä-mässä.
- A-lehdissä päätoimit-tajana ja sisältöjohtajana 2019–2024.
- *Vauva*- ja *Meidän perhe*-lehtien päätoimittaja 2017–2019. Toimitussih-teerinä ja -päällikkönä *Me Naisissa* 2010–2017.
- *Ilta-Sanomissa* eri tehtä-vissä 2000–2010. Aloitti toimittajan työt kesätoi-mittajana *Itä-Hämeessä* 1998.
- Harrastaa tanssia, joogaa ja kokkausta.
- Asuu Helsingissä. Perheeseen kuuluu puoliso, 16- ja 21-vuotiaat lapset ja koira.

Ihmettelet, mikä sinut pitää media-alalla, Maija Koski?

A-lehtien asumismedian johtaja haluaa levittää maailmalle "pohjoismaista onnellisuutta".

Manu Marttinen, teksti • Juuso Westerlund, kuva

Englanninkielisen Kotona.com-sivuston bisnesidea on julkaista vanhoja juttuja tekoälyn kääntäminä. Uusia ei kannata teettää, koska kierrättäminen tulee halvemmaksi.

Julkaisemme uusiakin juttuja, ja englanninkieliset jutut editoi ammattitaitoinen tuottaja. Vanhoja juttuja julkaisemme, koska ne ovat hyviä ja kansainväliselle yleisölle myös uusia. Tarvitsemme myös mahdollisimman laajan juttupohjan hakukoneliikennettä varten.

Vanhat jutut ovat sisällöllisestikin parempia, koska ennen muinoin osaaville tekijöille maksettiin kelvollisia juttupalkkioita.

Väitän, että teemme digiin parempaa journalismia ja maksammekin siitä ihan kelvollisesti. Jos löydämme uutta kansainvälistä yleisöä suomalaiselle aikakauslehtisälölle, se on osaaville tekijöille vain hyvä asia.

Jutut ilmestyvät nyt englanniksi, mutta tavoitteenanne on kääntää ne mille tahansa kielelle. Ketäpä ei suomalainen mökkicore kiinnostaisi!

Todellakin kiinnostaa, esimerkiksi Japanissa, mutta englanninkielisessä markkinassa on vielä sen verran tekemistä, että keskitymme nyt siihen. Tutkimme projektin alkuvaiheessa myös saksaa, mutta se sai toistaiseksi jäädä.

A-lehtien asumissisältöjen tärkein tavoite on saada lukijat ostamaan sisustustarvikkeita A-lehtien verkkokaupasta.

Liiketoiminnan kannalta se ei ole huonompi tavoite kuin saada lukija klikkaamaan display-mainosta. Tärkein tavoite on olla lukijalle relevantti media. Jos joku lukee asumiseen liittyvän jutun ja ostaa sisustustarvikkeen, ehkä silloin olemme onnistuneet täyttämään kaksi tarvetta yhdellä kertaa.

Apu perustettiin aikoinaan työttömien auttamiseksi. Nyt tekoäly uhkaa tehdä toimittajista työttömiä, mutta aiot pyytää heitä Kotona-sivuston myyjiksi.

Pannaan korvaan taakse! Entinen esihenkilöni sanoi aina näin kuullessaan tarpeeksi huonon idean. Oikeasti olemme jo luoneet uuden työpaikan tekoälyn avulla.

Olen vähän väsynyt siihen, että median murrosta jo on itketty 20 vuotta. Ongelmat pitää ratkaista, eikä se tapahdu kehitystä voivottelemalla.

Suomi on maailman onnellisin maa ja eräiden arvioiden mukaan sinä olet onnellisin suomalainen. Ihmettelet välillä, mikä sinut pitää media-alalla.

Kieltämättä olen sitä joskus hankalassa hetkessä miettinytkin. Toisaalta täydellinen vaivattomuus tekee elämästä tutkitusti onnettomampaa. Ehkä osa tätä onnellisuutta on se, että media-alalla on todellakin saanut ponnistella viime vuosina.

Oman onnellisuutesi salaisuus on se, että olet työsi puolesta enemmän tekemisissä rosmariinin kasvatuksen ja neulomisen kanssa kuin valtionvelan tai kodittomuuden.

Ehdottomasti näin on!

Olet aiemmin urallasi moderoinut Vauva.fi:n keskustelupalstaa. Olet silti onnistunut säilyttämään optimismisi ja uskosi ihmiseen.

Nimenomaan silti. Vauvan päätoimittajana tutustuin koneoppivaan moderointiin, ja se ei mennyt putkeen, vaan vietin yhden kesäloman moderoiden Vauvan keskustelupalstaa. Meille tehtiin töissä hiljattain työtyylikprofiointi ja uskoni ihmiseen oli sen perusteella "kohtuuttoman korkealla tasolla".

Vauva.fi-taustastasi huolimatta uskot sataprosenttisesti sivustosi missioon "pyrkä levittämään pohjoismaista onnellisuutta ympäri maailman".

Tämä on revanssi! Vauvassa sai kaksikin käsin moderoita sitä onnettomuutta, niin Kotonan salaisuus on onnellisuuden erittäin taitava kuratointi.

Aloitit media-alan pomohommat perhelehdissä, nyt teet asumissisältöjä. Tähtäät ennen pitkää Vivaan tai ET-lehteen.

Miksi ei! Menin perhelehtiin vasta kun lapseni olivat isoja ja sisustin kotini ennen kuin tulin asumisen medioihin, joten voisin ryhtyä opiskelemaan eläkeläisen elämää hyvissä ajoin. ●

PAIKALLISJOURNALISMI

Journalistin Manu Marttinen meni Kouvolan Sanomien toimitukseen töihin ja selvitti, miksi paikallisiin aiheisiin keskittyminen kannattaa. ➡

Manu Marttinen, teksti • Samuli Ikäheimo ja Manu Marttinen, kuvat

Kouvolan Sanomien toimituksen aamukokous alkaa päivittäin noin varttia yli yhdeksän. Tuottaja Satumia Masalin (keskellä) vetää kokousta.

U

uden työpaikan ovella jännittää aina. Niin nytkin.

Nousen *Kouvolan Sanomien* toimitalon kakkoskerrokseen ja astun sisään toimitukseen. Perinteiseltä maakuntalehtitalolta näyttävä rakennus sijaitsee Tommolan kaupunginosassa, muutamaan kilometrin päässä kaupungin keskustasta.

Edessäni avautuu avokonttori, joka on vielä puoli yhdeksän aikaan aamusta lähes tyhjä.

Lehden vastaava päätoimittaja **Petri Karjalainen** toivottaa minut tervetulleeksi, näyttää työpisteeni ja antaa kannettavan tietokoneen ja kulkukortin.

On maanantai 26. toukokuuta. Edessäni on kolmen päivän pesti *Kouvolan Sanomien* toimittajana. Olen tullut tänne tekemään maakuntalehden toimittajan työtä ja seuraamaan *Kouvolan Sanomien* arkea.

Pian istun Karjalaisen ja tuottaja **Satumiia Masalinin** kanssa avokonttorin laidalla palaveripöydän ääressä. Pöydän päässä on valtava näyttö, joka on vielä pimeänä.

Kuuntelen, kun kaksikko käy päivän juttuaiheita läpi ennen kuin muu toimitus saapuu kokoukseen. Se tapahtuu yleensä noin varttia yli yhdeksän.

Minä jännitän, että millaisen keikan saan hoidettavakseni.

Toimituksen väki kokoontuu hiljalleen pöydän ääreen. Pari heistä osallistuu kokoukseen etänä. Paikalla on tänä aamuna noin viisitoista henkilöä.

Tunnelma on mukavan leppoisa. Kukin kertoo juttunsa vaiheen ja Masalin tai Karjalainen ottavat siihen kantaa. Välillä raikaa nauru.

Palaveri etenee Masalinin johdolla kolmessa vartissa päätökseensä, ja kohta kaikki tietävät hommansa. Niin minäkin. Saan tehtäväkseni haastatella irakilaista parturiyrittäjää.

”Hoida sinä hänen taustansa, niin minä teen jutun hiustrendeistä”, *Kouvolan Sanomien* verkkotoimittaja **Johanna Tenovirta** sanoo.

Sovimme, että Tenovirta kirjoittaa pääjutun ja minä teen haastateltavan taustaa käsittelevän kinalon.

Noin kello yhdentoista aikoihin toimituksesta lähtee lounasporukka syömään toimitusta vastapäätä olevaan Prismaan. Minäkin hyppään ”ruokajunaksi” nimetyn letkan kyytiin.

Pian lounaan jälkeen istun *Kouvolan Sanomien* autossa matkalla kohti keskustaa ja Blanco-parturiliikettä. Tenovirta ajaa ja minä ihmettelen, miten nopeasti Kouvola ehtii kaupungin laidalta keskustaan.

KOUVOLAN SANOMAT ON KYMENLAAKSON YKKÖSLEHTI. Se on lukijamäärältään noin kolmanneksen suurempi kuin samaan Keskisuomalainen-konserniin kuuluva Kotkassa ilmestyvä *Kymen Sanomat*. Kymenlaaksossa ilmestyvät näiden lisäksi saman konsernin paikallislehdet *Kaakonkulma* ja *Keskilaakso*.

Kouvolan Sanomien toimituksessa työskentelee tällä

hetkellä noin 25 toimituksellista työtä tekevää työntekijää, joista valokuvaajia on kolme. Loput ovat toimittajia tai tuottajia. Nämä 25 tekevät paikallista sisältöä.

Lisäksi Kouvolaassa työskentelee viisi muuta Keskisuomalaisen journalistia. Heistä yksi on kierrossa konsernin *Teemasuomalaisessa* ja loput työskentelevät yhteisissä toiminnoissa, muun muassa Päijänne Median lehtien yhteisessä taittokeskuksessa sekä *Kouvolan Sanomien* ja *Kymen Sanomien* yhteisessä *KS-Keskiviikkoliitteessä*. *Kouvolan Sanomien* alakerrassa on paikallisradio Tempon toimitus. Sen toiminta itsenäisenä kanavanimikkeenä päättyy syksyn 2025 aikana. Kanava ehti toimia vain reilun vuoden.

Toimituksen väkeä kuunnellessa ja lehteä lukiessa käy selväksi, mikä on lehden tärkein tehtävä. Se on Kouvolaan lähiseudun asioista kertominen.

Kuntaliitosten seurauksena noin 80 000 asukkaan kaupungiksi kasvaneessa Kouvolaassa uutiskilpailu on vähäistä. Alueella ei ilmesty toista sanomalehteä, ja Kaakkois-Suomen Yle keskittyy laajemmin koko maakuntaa koskeviin aiheisiin. *Kouvolan Sanomat* kertoo Kouvolaan seudun ihmisistä ja elämästä, Yle seuraa valtakunnantasaisten päätösten vaikutuksia koko Kaakkois-Suomeen.

Paikallisuus on ollut maakuntalehtien ykkösstrategia ja monen lehden ainoa vaihtoehto jo vuosikaudet. Mediatulojen tulot ovat pienentyneet tasaisesti, joten toimituksen omat resurssit eivät riitä koko valtakunnan saati kansainvälisten asioiden kattavaan seurantaan. Paikallisuudesta on tullut välttämätön hyve.

Paikallisuus myös kannattaa. Oman seudun asiat kiinnostavat lukijoita. *Suomen Lehdistö* kertoi kesäkuun alussa ilmestyneessä vuosittaisessa tilastopakettissaan, miten etenkin Keskisuomalaisen omistamat, pienehköt Kaakkois-Suomen päivälehdet ovat onnistuneet kasvattamaan digitilaaajiansa määriä. *Kouvolan Sanomien* tilaajista noin puolet on digitilaaajia, kun päivälehtien keskiarvo oli 43 prosenttia.

Kouvolan Sanomien jokaisen aamukokouksen päätteeksi läpikäytävä analytiikka kertoo, että lehden luetuimmat jutut kertovat nimenomaan Kouvolaan ja seutukunnan asioista. Tähän tyyliin:

Kouvolalainen Konsta Koskenniemi kirjoitti komean rivin.

Muistisaira tytär antaa Kymenlaakson kotihoidolle arvosanaksi välttävän – ”Kukaan ei tiedä”

Kouvolalainen Toni Saikkonen valmistaa burgerin kesäkeittiössään – ”Tästä muksut tykkäävät”.

Samoihin aikoihin valtakunta kohisee iltapäivälehtien johdolla keskusta-avustajan Only Fans -videosta, **Trumpin** puheista, **Tom Cruisen** venekapustoista ja **Petteri Orpon** velkapuheista.

Perjantaina 30. toukokuuta *Kouvolan Sanomien* kymmenen luetuimman jutun joukossa ei ole ainuttakaan valtakunnallista tai kansainvälistä uutista. Niitä tekevät *Kouvolan Sanomille* joko STT tai konserniyhteistyökumppani *Uutisuomalainen*.

Kouvolan Sanomat on taloudellisesti kannattava. Pörssi-yhtiön käytäntöjen mukaisesti konsernin yksikkökoh-

Petri Karjalainen on toiminut Kouvolan Sanomien päätoimittajana vuodesta 2016. Etualalla tuottaja Aapo Mentula.

taiset luvut ovat liikesalaisuuksia, mutta päätoimittaja Petri Karjalainen kertoo, että ”lehti ei pyöri tappiolla”.

Suomen Lehdistön tilastojen mukaan lehden mainosmyynti- ja tilaustulot ovat tosin laskussa, kuten medialla muutenkin. *Kouvolan Sanomien* tilaus- ja mainosmyynti laski 2023–2024 noin 16 prosenttia. Lehden tilaustulot laskivat selvästi vähemmän kuin mainosmyyntitulot. Niistä hupeni vain 6,7 prosenttia, kun mainosmyynti putosi peräti 35 prosenttia.

Karjalainen esittelee työhuoneessaan lehden reaaliaikaista verkkoliikennettä. Kaikkien kävijöiden ja tilaajien määrällä, heidän sivustolla viettämällään ajalla ja potentiaalisten tilaajien määrällä on määritelty päivittäinen tavoite. Kun se on saavutettu, mittari muuttuu vihreäksi. Lisäksi analytiikasta näkee, mitä juttuja kukin kävijäryhmä lukee.

Karjalainen ei anna tallentaa lukuja, mutta silmämaisesta tilanne näyttää ainakin toukokuun lopun tiistai-iltapäivänä olevan hallinnassa: kaikki mittarit ovat vihreänä.

Mittarit ovat Karjalaisen mukaan tärkeä työkalu aiheiden valinnassa.

Ne antavat selvän kuvan siitä, mikä lukijoita kiinnostaa ja mikä ei.

”Samaan aikaan mietimme myös vaikka paikallispolitiikan aiheissa sitä, miten suurta osaa kouvolaalaisia aihe koskettaa. Niistä teemme jutun joka tapauksessa”, Karjalainen sanoo.

Karjalainen on ollut *Kouvolan Sanomien* päätoimittaja vuodesta 2016 lähtien. Hänen aikanaan lehti on kar sinut jonkin verran muuta kuin paikallista sisältöä. Karjalaisen linjana on ollut, että paikalliset aiheet saavat parhaat paikat niin verkossa kuin printissäkin. Vastaavasti toimittajien omat päivittäiset kolumnit ovat jääneet pois. Analytiikka on kaventanut urheiluaiheiden kirjoa. Oman toimituksen resurssit keskitetään suosittuihin lajeihin, kuten jääkiekkoon ja pesäpalloon.

Paikallisuuteen keskittyminen vaikuttaa myös otsikoiden sanavalintoihin. Jos jutun otsikossa mainitaan ”Kouvola”, se saa paremmat lukijamäärät, tuottaja ja uutistoimittaja **Taimi Haimila** paljastaa minulle myöhemmin.

Olen ollut opintovapailta ja vastaavilla, niin liioittelematta voin sanoa, että silloin on tullut työkavereita ikävä.

Tapani Olkku, Kouvolan Sanomien toimittaja

ENSIMMÄISEN KOUVOLAN SANOMAT -keikkani haastattelu alkaa lähes välittömästi, kun pääsemme sisään Kouvolan Hansakeskuksessa sijaitsevaan Blanco-parturiliikkeeseen. Valokuvaaja **Lukas Pearsall** on jo saapunut paikalle virittelemään 360-kameransa paikoilleen ja kytkee sen nyt nauhoittamaan.

Kouvolan Sanomien lukijat pääsevät pian katsomaan pikanopeudella pyörivältä timelapse-videolta, miten **Ibrahim Ihsan Omar** leikkaa kouvoolalaisen 11-vuotiaan **Akseli Siimeksen** hiuksia.

Tenovirta haastattelee Omaria hiustrendeistä. Minä koetan välissä kysellä hänen taustoistaan omaa juttuani varten. Tenovirta kirjoittaa lehtiöönsä muistiinpanoja, minä turvaudun nauhuriin.

Pearsall on työskennellyt Kouvolan Sanomien kuvaajana noin 16 vuotta lukuun ottamatta noin neljän vuoden mittaista pestiä Kaakon Viestinnän sisältökehitys- ja -markkinointitiimeissä Lappeenrannassa.

Keikkoja kuvaajilla on tyypillisesti kolme–neljä päivässä, mutta uutistilanteissa niitä voi tulla enemmänkin. Pearsall pitää työstään, vaikka verkkojulkaiseminen ja videoiden tekeminen ovat lisänneet työmäärää ja kiirettä.

Pearsall on syntynyt Yhdysvalloissa, mutta kasvanut Kouvolaan. Hän mieltää työnsä ennen kaikkea paikallisen elämän ja kaupungin tallentajana, sillä kuka muu kuin paikallismedia kertoisi paikallisista asioista.

”Välillä rutiinikeikoilla mietin työn mielekkyyttä, mutta sitten ajattelen, miltä meidän kuva-arkistomme näyttää 40 vuoden päästä. Meidän kuvaamomme käytännössä rakentaa Kouvolan alueen kuva-arkistoa. Se on minun voima-ajatukseni tässä työssä”, Pearsall sanoo.

Noin tunnin parturikeikan jälkeen palaamme Tenoviran kanssa toimitukseen. Pearsall jatkaa seuraavalle keikalle.

Tenovirta naputtaa juttunsa kasaan parissa tunnissa, kun minä edelleen hikoin oman tekstini kanssa. Minulla on uutistoimittajataustaa, mutta tässä kisassa jään auttamatta jälkeen. Noin 16.45 saan juttuni mielestäni niin valmiiksi, että kehtaan lähettää sen Tenovirrälle, joka siirtää sen toimitusjärjestelmään.

Teksti päättyy seuraavana päivänä tuottaja Taimi Haimilan editoitavaksi.

Olin itse nostanut jutun kärjeksi parturiyrittäjän pian alkavan ja kauan odottaman loman. Haimila kiepauttaa kärjen uusiksi: mitä irakilais mies ajattelee kouvoolalaisista?

Ja otsikkoon hän nostaa sanan ”Kouvola”.

Haimila osaa työnsä. Pian ilmestymisensä jälkeen *Irakilainen parturi tuli Tampereen kautta Kouvolaan* –”Ihmi-

KUVA: MANU MARTTINEN

Toimittaja Johanna Tenovirta haastattelee parturiyrittäjää Ibrahim Ihsan Omaria hiustrendeistä juttuaan varten.

KUVA: SAMULI IKÄHEIMO

Saatiin tuottaja Taimi Haimilalta palautetta Kouvolan Sanomille tekemästani parturiyrittäjäjutusta.

Johanna Tenovirta ja kuvaaja Lukas Pearsall tekemässä katugallupia Elimäellä. Lähiseudun ruokakauppoja käsittelevää juttua varten he haastattelivat vastaan tullutta Eeroa.

set ovat täällä sosiaalisempia” on jo Kouvolan Sanomien luetuimpien juttujen joukossa.

TOISENA TYÖPÄIVÄNÄNI AAMUPALAUVERISSA tuntuu kuin olisi ollut täällä jo pidempään. Omasta toiveestani minulle ei anneta varsinaista juttukeikkaa tehtäväksi, vaan pääsen jälleen Pearsallin ja Tenovirran matkaan seuraamaan heidän työtään. Tällä kertaa ajamme noin 25 kilometrin päähän Elimäelle.

Pearsallin ja Tenovirran tehtävä on hakea Elimäeltä toisen toimittajan juttua varten gallup-kommentit paikallisten kauppojen tarjonnasta ja tarjonnan mahdollisista puutteista. Minä koitan lähinnä pysyä poissa jaloista, koska mukana on myös *Journalistin* freelancevalokuvaaja **Samuli Ikäheimo**.

Myllykoskelta kotoisin oleva Tenovirta, 58, on työskennellyt toimittajana Päijät-Hämeessä ja eri puolilla Kymenlaaksoa koko työuransa, josta viimeiset 18 vuotta *Kouvolan Sanomissa*.

Hän on pitkän linjan sanomalehtitoimittaja, mutta nyt hän on titteltältään verkkotoimittaja. Hän tekee jutut vain verkko mielessä, eikä aina edes tiedä, mitkä niistä ilmestyvät printissä tai milloin.

”Minusta se on hyvä asia, koska verkkojulkaiseminen on tätä päivää. En ole printtiä jäänyt kaipaamaan, vaikka

olenkin vanhan liiton ihminen”, Tenovirta sanoo.

Hänen juttuaiheensa löytyvät läheltä: Kouvolaa tai omaa asuinpaikkaansa Valkealaa havainnoimalla tai vinkkeinä lähipiiristä, harrastuksista tai sosiaalisesta mediasta. Tenovirralla on myös laaja paikallisten ihmisten kontaktiverkosto.

Juttuaiheeksi tai ainakin -ideaksi kelpaa lähes mikä tahansa havainto, vinkki tai oivallus, josta juttu lähtee rakentumaan – ellei se törmää tuottajaportaaseen. Niin käy Tenovirran mukaan kuitenkin melko harvoin.

Parturi-idea syntyi, kun Tenovirran teini-ikäinen poika kävi irakilaismiehen liikkeessä parturoitavana. Tenovirta pani merkille parturin tavan leikata hiuksia eri tavalla kuin muut. Asiakkaitakin näytti tulevan sisään solkeaan kevätjuhlien lähestyessä, joten hän päätti tehdä aiheesta jutun.

Elimäen-keikka hoituu nopeasti. Paluumatkalla poikkeamme kuvaamaan rakennustyömaata, johon on nousemassa kiinalaisen somejätin Tiktokin datakeskushalli.

Aihe on herättänyt valtavasti kiinnostusta valtakunnan mediassa ja tietenkin kouvolaisten keskuudessa. *Kouvolan Sanomat* on uutisoinut hankkeen etenemisestä säännöllisesti.

Tiktokin Suomen yhteiskuntasuhteista vastaa-

KUVA: SAMULI IKÄHEIMO

Kiinalaisyhtiö Tiktokin palvelinhallin rakentaminen on merkittävä asia Kouvolalle ja lehdelle. Lukas Pearsall kuvasi työmaata.

va johtaja **Christian Hannibal** on Elimäen-keikkamme aikaan Kouvolassa tapaamassa paikallisia päättäjiä. Lehden yhteiskuntatoimittaja **Matti Tieaho** haastattelee Hannibalia ja tekee jutun otsikolla *Tiktok tulee Kouvolaan jäädäkseen*.

Tiktok-hankkeen ongelmat nousivat nopeasti valtakunnallisiksi otsikoiksi. Päätoimittaja Petri Karjalaisen mukaan lehden olisi kuitenkin vaikea vastustaa hanketta, joka tuo Kouvolaan lisää työpaikkoja. Tietoturva-asiat ja kiinalaisomisteisen yrityksen taustat mietityttävät toimitustakin. Karjalainen huomauttaa, että ne kuitenkin ovat enemmän maan hallituksen- ja EU-tason asioita kuin lehden.

”Onhan tämä hiukan ristiriitainen tilanne, mutta kouvolaalaiset päättäjät tekevät ihan oikein pyrkiessään edistämään paikallista elinvoimaa. Totta kai Tiktokissa on omat huolensa ja ongelmansa, kuten se, ettei Kiina ole demokraattinen maa, mutta Kouvola ei pysty sille tekemään mitään”, Karjalainen sanoo.

SUOJAAN! SUOJAAN! Sotilaiden huudot kaikuivat taustalla, kun haastattelen Karjalan Prikaatin järjestämään Karelian Sword -sotaharjoitukseen osallistuvaa varusmiestä **Aapo Kiviahdetta** Vekaranjärven varuskunta-alueen lähistöllä.

Kolmas ja viimeinen päiväni *Kouvolan Sanomien* toimituksessa huipentuu Puolustusvoimien järjestämään mediapäivään, jonka aikana toimitusten edustajien on mahdollista seurata sotaharjoitusta ”taisteluiden” jyllyn raivotessa ympärillä.

Saan tehtäväkseni kysellä videohaastattelussa varusmiesten Cooper-tuloksista ja armeijamuistoista.

Tekemäni haastattelu päätty taas osaksi isompaa juttukokonaisuutta, josta vastaavat *Kouvolan Sanomien* toimittaja **Tapani Olkku** ja kuvaaja **Jussi Lopperi**.

He ovat lehden pitkäaikaisia journalisteja ja myös kokeneita Vekaran-kävijöitä.

Ajamme kolmisin toimituksesta Vekaranjärvelle ja ehdimme jutella matkalla. Olkku ja Lopperi ovat työskennelleet talossa vuosikaudet. Olkku on puolen vuoden sisään jo kolmannella varuskuntakeikalla ja Lopperi toisella. Vekaranjärven lisäksi alueella on toinen varuskunta Utissa.

Varuskunta-aiheiset jutut ovat *Kouvolan Sanomien* vakiosisältöä. Jutut kiinnostavat lukijoita ja ne ovat mieluisia myös tekijöille.

”Pomot tietävät, että tykkään tehdä näitä. Aika usein olen päässyt, jos on tullut kohdalle mahdollisuus lähteä”, Olkku sanoo.

Ukrainan sodan alkamisen jälkeen varuskuntajuttujen

Meidän kuvaamomme käytännössä rakentaa Kouvolan alueen kuva-arkistoa. Se on minun voima-ajatukseni tässä työssä.

Lukas Pearsall, Kouvolan Sanomien kuvaaja

KUVA: MANU MARTTINEN

Toimittaja Tapani Olkku ja kuvaaja Jussi Lopperi haastattelivat skotlantilaista Nato-sotilasta Andrew Stuartia Vekaranjärven lähistöllä pidetyn Karelialan Sword -sotaharjoituksen yhteydessä.

aiheet ovat vakavoituneet. Ennen varuskunta-aiheeksi riitti esimerkiksi kasarmirakennuksen remontti. Nyt tyypillinen aihe on puolustusministereiden tai Nato-sotilaiden vierailu. Tai sotaharjoitus, kuten tälläkin kertaa.

Toimituksen analytiikka kertoo, että varuskuntajutut tuovat lehdelle nuorempaa lukijakuntaa. Suuri osa Kouvolan nuorista suorittaa varusmiespalveluksensa Vekaranjärvellä. Sieltä tehdyt jutut kiinnostavat paitsi heitä itseään myös heidän vanhempiaan ja lähipiiriään.

Median kiinnostus on tärkeää myös Puolustusvoimille. Karjalan prikaatin komentaja **Jyri Raitasalo** kertoo sotaharjoituksen tiedotustilaisuudessa, että media saa vapaasti haastatella sotaharjoituksissa keitä tahansa kohtaamiaan ihmisiä ja kirjoittaa vapaasti näkemästään.

”Täällä ei ole yhtään show-elementtiä”, Raitasalo sanoo.

Puolustusvoimat tietää, että Venäjä seuraa tarkoin suomalaisia sotaharjoituksia monin keinoin – myös median välityksellä.

”On hieno juttu, että täältä lähtee viestejä, jotka menevät Venäjälle median ja meidän oman tiedotuksemme kautta. Tällä harjoituksella on viestinnällinen kulma, mutta tätä ei järjestetä viestinnän vuoksi.”

Olkku ja Lopperi liikkuvat taistelukentällä panssari-vaunujen jyrinän ja kiväärien paukkeen keskellä. Lopperi kuvaa minkä ehtii, Olkku seuraa tilannetta lähistöllä.

Hetken päästä tiedotusupseeri **Axel Malén** kommentaa median edustajat palaamaan autoille paluukyytiä varten.

Kello on pian kaksi, joten paluumatka odottaa. Lopperi ja Olkku laskevat, että juttu ja kuvat pitää saada kasaan hyvin nopeasti, koska noin 40 minuutin paluumatkan lisäksi meidän täytyy pitää lounastauko. Juttua varten miehet haastattelivat skotlantilaista Nato-joukkojen sotilasta **Andrew Stuartia**. Juttu ilmestyy kello 18 otsikolla *Vekaranjärven maasto on aivan uusi kokemus Afganistanin veteraanille*.

Olkku ja Lopperi viihtyvät hyvin *Kouvolan Sanomissa*, kuten vaikuttaa viihtyvän koko toimitus muutenkin. *Kouvolan Sanomat* sai hiljattain tehdyssä koko konsernin kattavassa työilmapiirikyselyssä arvosanaksi 4,8/5.

Olkku kertoo, että kaipailee työkavereitaan, jos on pidempään pois toimituksesta.

”Olen ollut opintovapailla ja vastaavilla, niin liioittelematta voin sanoa, että silloin on tullut työkavereita ikävä.”

KOLME PÄIVÄÄ *Kouvolan Sanomien* toimittajana on tehnyt selväksi, että tässä toimituksessa asiat ovat hyvällä tolalla. Toimitukseen oli niin helppo solahtaa mukaan, että sinne olisi helposti voinut jäädä töihin pidemmäksikin ajaksi.

Tajuan sen, kun jätän kulkukorttini, koneeni ja astelen pois toimituksesta. Enää ei jännitä. Parkkipaikalla tunnen lähinnä haikeutta.

Kolmessa päivässä en tullut paikalliseksi, mutta sain hyvän käsityksen, millä intohimolla toimitus suhtautuu seutukunnan asukkaiden palvelemiseen. Paikallisen ruokakaupan tarjonnan mahdolliset puutteet ovat tärkeä jutunaihe, kuten Tiktokin datakeskuksen rakentaminenkin.

Jokainen juttu on toimituksen näkökulmasta panostamisen arvoinen. Ja jos aihe on toimitukselle tärkeä, se on sitä joka päivä myös isolle joukolle kouvolaalaisia.

Pitää vain toivoa, että paikalliset yritykset ja asukkaat arvostavat oman alueensa toimitusta niin paljon, että sijoittavat siihen riittävästi myös rahojaan. ●

Sote-aiheista on vaikea saada haastatteluja ja kuvia, kertovat journalistit ympäri maan. Mistä se johtuu?

Nina Erho, teksti • Marjaana Malkamäki, kuva

Yle Tampereen toimittaja **Elina Nieminen** halusi alkuvuodesta haastatella Nekalan päivätoimintakeskuksen asiakkaita, jotka olivat kirjoittaneet huolestuneina *Aamulehden* yleisönosastolle. Kyse oli Pirkanmaan hyvinvointialueen Pirhan aikeista muuttaa ikäihmisten kuntouttava päivätoiminta etäpalveluksi.

Asiakkaat ja henkilökunta toivat Niemisen tervetulleeksi Nekalaan. Vierailu piti kuitenkin varmistaa esihenkilöltä. Nieminen ryhtyi tavoittelemaan tätä ehdottaen jutuntekoa seuraavaksi päiväksi, joka oli henkilökunnan mukaan sopiva.

"Iltapäivällä tuli esihenkilön esihenkilöltä sähköposti, että ei onnistu. Siinä ei ollut edes puhelinnumeroa, mutta kovalla hakemisella se löytyi", Nieminen sanoo.

Puhelimessa esihenkilö perusteli kieltoa sillä, että kyseessä on kuntouttava päivätoiminta ja ryhmäläiset ovat potilaita. Hän myös moitti toimittajien mahdollisia vaatimuksia.

"Yritin kovasti selittää, miksi sinne pitäisi päästä ja haastoin häntä ihmisten hiljentämisestä. Tarjosin jutunteolle monia eri vaihtoehtoja", Nieminen sanoo.

Pitkän kiistelön jälkeen esihenkilö lupasi selvittää haastattelumahdol-

lisuutta. Seuraavana päivänä Nieminen sai tekstiviestillä ajan, paikan ja ehdot. Henkilökuntaa ei saisi kuvata eikä haastatella. Haastateltavilta asiakkailta piti saada kuvausluvat.

"Pirhalla oli oma lomake, ja minua vaadittiin tekemään oma kuvauslupa", Nieminen sanoo.

Haastateltavien piti allekirjoittaa molemmat, vaikka he tulivat paikalle erikseen haastatteluja varten ja haastattelutila oli päivätoiminnasta erillään. Järjestelyissä auttoi Nekalan henkilökunta.

Nieminen ymmärtää, että sosiaali- ja terveystoimen työntekijät eivät voi puhua asiakkaiden asioista ja että esimerkiksi muistisairaita ei voi haastatella. Tässä tapauksessa hän kuitenkin pyysi haastatteluun asiakkaita, jotka halusivat itse puhua.

Nieminen arvelee, että haastattelujen epäämiseen voi yksityisyyden suojan lisäksi vaikuttaa keski johdon pelko joutua ikävään välikäteen omassa organisaatiossa tai julkisuudessa.

"Voi olla sitäkin, että kun tehdään tarpeeksi vaikeaksi, toimittajat eivät jaksa kysellä."

MYÖS YLEN POLITIIKAN JA TALOUDEN kuvajournalisti **Silja Viitala** on törmännyt mutkiin etsiessään sote-aiheisiin kuvattavia. Hänellä oli vuodenvaihteessa useampi keikka, joilla piti tavoittaa tuoreita vanhempia.

Hän yritti päästä Helsingin synnytys-sairaalaan Naistenklinikalle kuvaamaan.

Synnytyssairaalan taustaorganisaation Husin viestintä vastasi nopeasti: *salassapitovelvoitteen vuoksi osastoilta haastateltavat kontaktoi aina ensin hoitohenkilökunnan edustaja.*

Viitala ymmärtää, että Hus ei voi kertoa hänelle asiakkaiden henkilöllisyyttä mutta ei sitä, miksi journalistit eivät voi itse kysyä haastateltavia osastolla, kun vierailusta on sovittu sairaalan kanssa.

"Näkevähän potilaatkin toisensa, ja ainahan haastattelusta voi kieltäytyä", Viitala sanoo.

Hänestä on ongelmallista, että Husin viestintä tai henkilökunta etsii haastateltavat.

"Kuinka todennäköisesti haastatteluun silloin valikoituu asiakas, jolla on ollut huono kokemus tai jonka kanssa pyytäjällä ei ole yhteistä kieltä?"

Viitala muistuttaa haastatteluluvista päättäviä yksilön oikeuksista.

"On meidän kaikkien etu, että jokainen voi kommentoida itseään koskevia asioita eivätkä muut yritä estää sitä."

KESKISUOMALAISEN TOIMITTAJA Aino Ässämäki sai vastuulleen Keski-Suomen hyvinvointialueen asiat tämän vuoden alusta. Hän on haastatteluja pyytäessään törmännyt siihen, että

NEKALAN
PÄIVÄKESKUS

Yle Tampereen toimittaja Elina Nieminen joutui keväällä taistelemaan päästäkseen Nekalan päiväkeskukseen haastattelemaan ikäihmisiä, joiden kuntouttavan toiminnan hyvinvointialue aikoi muuttaa etäpalveluksi. Laajan julkisen kritiikin jälkeen hyvinvointialue jatkaa kasvokkaista toimintaa mutta karsii toimipisteitä, myös Nekalan.

osa viranhaltijoista välttelee puhelimessa puhumista ja vastaa sähköpostitse. He myös haluavat kaunistella säästöpäätöksiä ja saattavat tiedottaa asioista haastattelupyynnön ja haastattelun välissä.

Monimutkaisten asioiden selvittely sähköpostilla lisää väärinymmärrysten riskiä. Tiedotteen julkaisu haastattelupyynnön ja haastattelun välissä johtaa haastatteluun, jossa haastateltava lukee tiedotetta.

Kun Ässämäki kirjoitti keväällä siitä, mitä uudella aluevaltuustolla on edessään, eräs haastateltava ehdotti massiivisia muutoksia juttuun.

Esimerkiksi terveysasemien lakauttaminen olisi pitänyt vaihtaa niiden profiloinniksi siten, että jokaisessa Keski-Suomen kunnassa on jonkin tasoinen sote-asema vastaanotto.

Muokkaustoiveet nähtyään Ässämäki mietti hetken, oliko itse ymmärtänyt asian väärin. Sitten hän muisti oman lähiterveysasemansa. Sieltä oli kannettu kalusteet ulos, ovet olivat kiinni ja valot pois.

"Kyllä se lakkautukselta näytti, ei uudelleenprofiloinnilta", Ässämäki sanoo.

Viestissään haastateltava totesi ymmärtävänsä, mihin Ässämäki pyrkii sanavalinnoillaan. Ässämäki vastasi pyrkivänsä ainoastaan siihen, että lukijat ymmärtävät asian.

"Totta kai ihmiset harmistuvat leikkauksista, ja siitä seuraa kaikenlaista. Mutta se on silti todellisuus, josta pitää raportoida." ●

Joillakin alueilla journalistien yhteistyö sote-alueen kanssa sujuu hyvin. Lue lisää: Journalisti.fi

Pirkanmaan hyvinvointialue: "Emme yritä rajoittaa asiakkaiden haastatteluja"

Pirkanmaan ikäihmisten päivätoiminnasta uutisoinnissa ongelmiin törmäsi Ylen **Elina Niemisen** lisäksi *Aamulehti*.

Pirhan sosiaali- ja terveysjohtaja **Taru Kuosmanen** mukaan hyvinvointialue ei halua rajoittaa asiakas-haastattelujen tekemistä ja kuvaamista.

Ikäihmisten kuntouttavan päivätoiminnan asiakkaiden haastattelemisessä ongelma oli se, että hyvinvointialueella ei ollut heiltä valmiiksi kuvaus- ja haastattelulupia. Ne pitää sosiaalihoitolain mukaisessa palvelussa pyytää, Kuosmanen sanoo.

"Osa asiakkaista voi esimerkiksi olla muistisairaita, jotka eivät pysty itse antamaan lupaa."

Asiassaan itse aktiivisia asiakkaita olisi voinut haastatella, mutta koska yksikössä on muitakin asiakkaita, sitä piti järjestellä, Kuosmanen sanoo.

Hän ei ole tietoinen siitä, että haastattelut eivät olleet ensin onnistuneita ollenkaan.

"Siinä on sitten ollut joku informaatiokatkos meidän organisaatiossamme. Sellaistakin voi valitet-

tavasti tapahtua, mutta lähtökohta se ei ole. Ei meillä ole mitään intressiä rajoittaa haastatteluja, miksi olisi?"

Voiko kriittinen julkisuus omaa organisaatiota kohtaan tuntua raskaalta?

"Meillä ei ole keskusteltu ollenkaan siitä, että toimittajien pitäisi jättää jutut tekemättä siksi, että emme halua kielteistä julkisuutta. Toimimme julkisin varoin, ja sellainen linja olisi vastoin toimintamme avoimuutta ja julkista tehtävää."

Miten varmistatte, että kaikki hyvinvointialueella työskentelevät tietävät tämän?

"Olemme keskustelleet siitä ja järjestäneet viestintäkoulutusta. Toisaalta täytyy ymmärtää, että osa ihmisistä on tottunut toimimaan median kanssa, ja osa opettelee sitä vasta."

Mitä toivot hyvinvointialueen edustajana toimittajilta?

"Luottamusta siihen, että jos emme reagoi yhteydenottoon heti, se ei tarkoita kielteistä suhtautumista. Kokonaiskuvan ymmärtämiseen pyrkiviä kysymyksenasetteluja silloinkin, kun asioita lähestytään yksilöiden kautta."

Nina Erho

Media-alan urapolut moninaistuvat – enemmistön tie vie silti tuttua reittiä kesätöistä vakipaikkaan

Saana Sjöblom-Hasselblatt, teksti • Teemu Kuusimurto, kuva

Journalistien urapolut ovat aiempaa moninaisempia, kertoo journalismia korkeakoulussa opskelleita seuraava pitkittäistutkimus.

Tutkimuksessa on mukana 43 media-alan ammattilaista, jotka ovat opiskelleet journalismia Tampereen yliopistossa tai Turun ammattikorkeakoulussa. Tutkijat ovat haastatelleet heitä vuosina 2021 ja 2023, ja seuranta on tarkoitus jatkaa vuosina 2026 ja 2029.

Perinteisesti journalistiopiskelijat ovat hakeutuneet enimmäkseen toimittajiksi. Nyt ammattikentällä näkyy enemmän joustavuutta: tutkimukseen osallistuneista noin puolet piti mahdollisena, että sijoittuisi johonkin muuhun media-alan ammattiin, kuten viestijäksi.

Enemmistön urakehitys noudattelee silti tuttua mallia. He etenevät harjoitteluista ja sijaisuuksista ensin pidempiin määräaikaisiin ja lopulta vakituisiin työsuhteisiin. Enemmistö tutkimukseen osallistuneista myös halusi palkkatöihin, ei freelanceriksi.

Tätä polkua on kulkenut vuonna 2021 Turun ammattikorkeakoulusta valmistunut **Olli Tiihonen**. Hän sai kipinän opiskella journalistiksi, kun seurasi urheilutoimittajien työtä televisiosta.

”Halusin päästä tapahtumiin ja haastattelemaan urheilijoita, mikä kävikin toteen opiskeluaikana. Kirjoitin ensin jääkiekosta *Jatkoaika*-verkkolehteen ja sen jälkeen pääsin kesätoimittajaksi *Savon Sanomien* urheilutoimitukseen”, Tiihonen kertoo.

Tiihonen ajattelee urapolkunsu edenneen hyvin, vaikka ei heti ensimmäisenä opiskeluvuonna saanutkaan alan kesätöitä. *Savon Sanomien* jälkeen hän työllistyi kesäksi MTV:lle.

”Kesätyölle seurasi kolme vuotta jatkoa niin,

että olin tarvittaessa töihin kutsuttava tekijä. Hommia riitti lähes kokoaikaisesti.”

Nykyään Tiihonen työskentelee *Ilta-Sanomissa*, missä hän kirjoittaa arjen ilmiöistä, autoista ja digistä. *Ilta-Sanomiin* hänet houkuttelivat säännöllinen päivätyö ja vakipaikka.

”Vuorotyö MTV:llä ei ollut huono elämäntilanteelleni, mutta erilainen työnkuva ja vapaat viikonloput kuulostivat kivalta vaihtelulta”, Tiihonen perustelee.

Toimittajan työn suola piilee Tiihosesta kohtamisissa sekä työn vaihtelevuudessa.

”On kiva olla sekä keikkoja että päiviä, kun voi vain istua koneella kirjoittamassa. Ja että toisinaan voi tehdä tuhannen merkin jutun kymmenentuhannen sijaan. Ehkä kaipaankin joskus muutakin, mutta nyt minulla ei ole etenemistoiveita, vaan olen oikein tyytyväinen rivitoimittajan rooliin. Minulle työ ei ole koko elämä”, Tiihonen toteaa.

Pitkittäistutkimuksen osallistujat tunnistivat mahdollisuuden vaihtaa median ammattikentällä ammatista toiseen, esimerkiksi journalismista viestintään. Tulosten mukaan yleisempää on kuitenkin ollut hakeutua vain tietyn ammattialan tehtäviin: harvat vuorottelivat eri ammattien välillä sen jälkeen, kun olivat päätyneet joko viestijöiksi tai journalisteiksi.

Tiihosen journalismin opintoihin kuului myös viestintää, mutta uutistekstien ja -videoiden tekeminen tuntui hänestä enemmän omalta.

”Myös opiskelijaradio oli opettavaista, mutta ei kiinnostanut lopulta sen suuremmin.”

IIDA HAKALA ON ESIMERKKI siitä, miten moninaisiin töihin journalismin korkeakoulututkinto voi johtaa. Hakala valmistui Turun ammattikorkeakoulusta keväällä 2023.

”Pääsin opiskeluaikana kirjoittamaan urheiluluotteluraportteja Mestaruusliigaan, tekemään ajankohtaisuuksia maakuntalehteen ja harjoitteluun Yle Urheiluun. Viimeisin vei yllättävän pitkälle”, Hakala kertoo.

Ylellä Hakala oli oikeassa paikassa oikeaan aikaan: somekanavien merkitys kasvoi koronavuosina, ja osaaville, nuorille tekijöille oli kysyntää.

”Toimituksen nuorimpana minut oli helppo laittaa tekemään somea ja uudistamaan mobiilipuolen formaatteja. Olin täysipäiväinen sometoimittaja ennen kuin huomasinkaan.”

Olli Tiihosen toi media-alalle haave urheilutoimittajan työstä. Ilta-Sanomissa hän tekee juttuja muun muassa arjen ilmiöistä. Työhön kuuluu välillä myös urheiluvälineiden, kuten suksien, testaamista.

Hakalan perinteinen toimittajan polku jäi kuitenkin verrattain tyngäksi. Sosiaalisen median osaaminen johdatti hänet viestintään ja mainontaan. Hakala on työskennellyt fanituotteisiin erikoistuneen Hel Goods-verkkokaupan markkinointi- ja viestintäpäälikkänä ja tehnyt some-viestintää myös yrittäjänä. Elokuussa hän aloitti TBWA-mainostoimiston suunnittelijana.

”Olen harkinnut tarkkaan minkä kordin katson milloinkin. Kun siirryin tekemään somepainotteista markkinointiviestintää kaupalliselle puolelle, piti oman osaamisen tueksi opetella uutta myynnin puolelta”, Hakala sanoo.

Hän on huomannut, että markkinointiviestinnässä arvostetaan journalistista kokemusta.

”Somevaikuttajilla on vielä niin vahva leima, että yritykset arvostavat näyttöjä toimittajana.”

Hakala on tuntenut toimituksille tehtävän mediatyön itselleen helpoimmaksi, mutta tehnyt myös paljon mukavuusalueensa ulkopuolella. Markkinoinnin osaamista hän on kerryttänyt opiskelemalla itsenäisesti ja seuraamalla muiden työtä.

Hakala ei sulje pois sitä, että palaisi vielä toimittajan työhön. Journalismin kentän seuraaminen ja analysoiminen kiinnostaa häntä – kenties

enemmänkin nyt kuin ennen polulta poikkeamista.

”Näen yhtenä vaihtoehtona tulevaisuudessa sen, että kaupallisen tekemisen sijaan keskityn tarkastelemaan uutiskanavien politisoitumista. On huolestuttavaa seurata, miten vahvasti somekanavat määrittävät nykyisin julkista keskustelua – eikä toimituksilla ole juurikaan valtaa somekanavien algoritmeihin, jotka ohjaavat sisällön näkyvyyttä ja leviämistä. Tämän ilmiön tutkiminen on alkanut kiinnostaa minua nykyisessä työssäni enemmän, etenkin entisenä toimittajana.” ●

Anne Laurila halusi kertoa sairastamastaan syövästä avoimesti pääkirjoituksessa. Hän halusi lukijoiden tietävän, miksi on poissa töistä – ja rikkoa syöpään liittyviä tabuja.

Vaasa-lehden päätoimittaja Anne Laurila halusi kirjoittaa lehden lukijoille rintasyövästään kahdesta syystä

Venla Seuri, teksti • Jarno Pellinen, kuvat

Reilu vuosi sitten heinäkuussa 2024 **Anne Laurila** laati pääkirjoitustaan *Vaasa*-lehteen.

Tällä kertaa hän pohti tekstin juoksutusta erityisen tarkkaan. Laurila ei halunnut rysäyttää asiaansa heti ensimmäisessä virkkeessä.

Hän ei myöskään halunnut vaikuttaa vakavalta valistajalta, vaikka vakavasta asiasta olikin kyse.

Aihe kaipaisi ympärilleen ihmetystä herättäviä sanoja, vähän huumoriakin. Sellaisia sanoja, joiden avulla lukija jaksaisi lukea pääkirjoituksen loppuun saakka.

Niinpä *Vaasa*-lehden pääkirjoitus 9. heinäkuuta alkaa naisten rintoja kuvaavilla synonyymeillä: *Tissit, tisut, tisulit. Kannut, ryntäät, puskurit. Bosat, munkit, meloonit. Lollot, dollypartonit.*

”Sain sillä tavalla lukijaa lukemaan eteenpäin. Lukija ihmettelee, mitä tässä nyt tisseistä puhutaan. Ja kuinka tuo rohkenee, tuo päätoimittaja, niistä puhua”, Laurila kertoo.

Synonyymeista Laurila siirtyi rintojen merkitukseen ja siihen, että niitä on kuvailtu niin *Raamatun* kuin **Juice Leskisenkin** teksteissä.

Rintasyöpä on suomalaisnaisten yleisin syöpä, johon sairastuu vuosittain 5000 naista. Minä olen yksi heistä tämän vuoden tilastossa.

VAASA ON TOIMINUT Anne Laurilan journalismin tukikohtana. Hän aloitti Radio Vaasassa vuonna 1998 ja työskenteli sen jälkeen pitkään *Pohjalaisen*, nykyisen *Ilkka-Pohjalaisen*, uutis- ja kulttuuritoimittajana. Kerran viikossa julkaistavan *Vaasa*-lehden päätoimittajana Laurila aloitti 2021.

Laurila on hyvin työorientoitunut ihminen. Lapset ovat jo aikuisia, ja tunteen tarpeellisuudesta luovat ystävät, sukulaiset ja kaksi kissaa. Ja työ, jonka kautta myös moni sydänystävyyks on löytynyt.

”Minulla ei ole elämässäni paljon muuta kuin työ. Eikö se ole toisaalta aika surullista sanoa”, Laurila naurahtaa.

Laurila kertoo olevansa ”perinteisen journalismin edustaja” sillä tavalla, että pitää toimittajien henkilökohtaisen äänen erillään uutisista. Hän lukee kuitenkin mielellään toimittajien omia ajatuksia ja kokemuksia pääkirjoituksista, kolumneista ja uutisanalyysistä.

VAASA-LEHDEN PÄÄKIRJOITUKSENSA Laurila aloittaa usein omakohtaisella osuudella ja sitoo aiheen yleisempään, samaistuttavaan ja usein myös yhteiskunnallisesti mielenkiintoiseen teemaan. Hän on avannut teksteissään muun muassa avioeron jälkeistä, yksinäiseltä tuntunutta juhannusta sekä muistojaan jo aikuisten lastensa lapsuusajoilta.

Kun Laurila sairastui syöpään ja odotti pääsyä hoitoon, hänestä tuntui luonteelta kirjoittaa myös siitä. Hän halusi kertoa lukijoille, ettei ole hetkeen töissä.

”Kaupunkilehtenä *Vaasa* on niin lähellä lukijoita, että halusin kertoa heille syyn siihen, miksi pienen toimituksemme kokoonpano lähiaikoina vaihtelee. Minulla oli tuuraaia sairausloman aikana.”

Laurila ei ajattele, että kaikkien pitäisi kertoa sairauksistaan julkisesti. Hänelle itselleen avoimuus sopi. Toinen syy kirjoittaa rintasyövästä oli valistaminen.

”Päätoimittaja on kaupunkilehden kasvot, ja minut tunnustetaan Vaasan kaduilla. Syöpä on edelleen jonkinlainen tabu. Halusin kertoa omasta sairastumisestani ja rikkoo tabua. Rintasyöpä koskettaa monia naisia ja heidän perheitään.”

LAURILA SAA HARVOIN PALAUTETTA pääkirjoituksistaan. Nyt palautteita tuli kuitenkin useita: ”Olet rohkea, kun kerroit sairastumisestasi. Hienoa!”

Laurilan matka syövän kanssa alkoi toukokuussa 2024, jolloin hän huomasi vasemmassa rinnassaan patin. Kesäkuussa Laurila kävi mammogra-

Anne Laurila tuo pääkirjoituksiinsa usein mukaan omakohtaisuutta. Tänä kesänä hän on kirjoittanut esimerkiksi unettomuudesta.

”Lukija ihmettelee, mitä tässä nyt tisseistä puhutaan. Ja kuinka tuo rohkenee, tuo päätoimittaja, niistä puhua.”

Anne Laurila, *Vaasa*-lehden päätoimittaja

fiakuvauksessa, jossa seulotaan rintasyöpää.

Seuraavana päivänä puhelin soi. Lääkäri halusi ottaa uudet kuvat ja tutkia rinnat ultraäänellä. Kun lääkäri ultrasi vasenta rintaa, Laurila kertoo tämän olleen pitkään hiljaa.

”Kysyin, mitä siellä näkyy. Hän sanoi, että on aika ihmeellisen näköinen tämä koko rinta. Täällä näkyy se patti, josta puhuit, mutta täällä on muutakin outoa.”

Lopulta rintasyöpää löytyi kahdenlaista. Laurila kertoi diagnoosista avoimesti töissä ja lähipiirilleen. Monen reaktiot olivat ymmärtäviä ja kannustavia, mutta osa reaktiosta yllätti.

”Joku sanoi miehensä tutkivan rintojaan säännöllisesti. Syöpä on vakava sairaus. On naisen oma tehtäviä huolehtia itsestään. On aivan eri asia tutkia itse kuin se, että harrastaa seksiä ja mies hyväilee rintoja”, Laurila sanoo.

PAHA SAATIIN POIS. Näin Laurila muistelee kirurgin sanoneen hänelle rintasyöpäleikkauksen jälkeen. Laurila on tyytyväinen, että kirurgi teki tarkkaa ja hyvää työtä rintaa säästäen.

Hän oli leikkauksen takia sairauslomalla pari viikkoa. Elokuussa hän jäi uudestaan sairauslomalle kolmen viikon sädehoitojakson ajaksi.

Laurila käyttää nyt hormonilääkitystä, jonka pitäisi estää syövän uusiutuminen. Hän voi hyvin.

Hoitojen jälkeen Laurila päätti kirjoittaa aiheesta uuden pääkirjoituksen. Siinä hän halusi edelleen murtaa syöpään liittyviä ennakkoluuloja: Rintasyöpä ei ole kenenkään syy. Kuka vain voi siihen sairastua.

Hänen syöpänsä oli ”harmittominta” lajia kaikin puolin.

”Olen kiitollinen ja helpottunut, että pääsin vähällä. Kaikki eivät ole yhtä onnekkaita. Silti diagnoosi pysäytti ja sai minut miettimään sekä kuolemaa että sitä, mitä haluan elämässäni tehdä ennen Tuonelan virran ylittämistä.” ●

"Med så många år på Yle och så hängiven mitt jobb har jag kanske gjort det på bekostnad av annat. Man kan väl säga att jag utvecklat en Yle-identitet. Jag har varit stolt över att arbeta för public service", säger Mi Wegelius.

Omställningsförhandlingarna på Yle ställde Mi Wegelius inför ett svårt val – pensionen kom tidigare än väntat

Hanna Nordenswan, text • Patrik Lindström, foto

"Jag har älskat mitt jobb. Jag har njutit av alla möten med människor och ser det som en otrolig ynnest. Jag tänkte egentligen aldrig att jag skulle sluta."

"Mi" Maria Wegelius sitter vid sitt frukostbord i Esbo, nyss hemkommen från sommarstugan på Korpo. Ute faller ett juniregn som får utsikten från fönstret att glänsa i sin grönska.

Wegelius har haft mer tid än vanligt att vara ute

på stugan, att äta frukost i lugn och ro. Hon är så gott som pensionär, i slutet av månaden fyller hon 65. De senaste tre månaderna har Wegelius inte haft arbetsplikt, efter att hon tog emot ett så kallat pensionsincitament från Yle, där hon arbetat i nästan 40 år.

När Yle på grund av regeringens inbesparingar inledde omställningsförhandlingar 2024 befann sig hundratals arbetsplatser i riskzonen. I januari

i år stod det klart att 309 personers anställningsförhållande avslutas, av dem kring hälften som uppsägningar. Resten bestod av pensionsincitament och andra arrangemang. Senare minskade Yle nog 40 personer mera.

På Mi Wegelius avdelning, Svenska Yle Fakta, fick man veta att gruppen som jobbar med radio- och tv-dokumentärer och andra fördjupande program kommer att påverkas. Sedan dess har

Wegelius sovit dåligt och oroat sig.

”Vi har haft omställningsförhandlingar på Yle förut, men det här var det värsta jag har varit med om. Det gjorde en fruktansvärt trött och tog resurser av arbetskreativiteten.”

”Jag tänkte egentligen aldrig att jag skulle sluta.

Mi Wegelius, pensionär

Ovissheten var stor och blev inte bättre av att Wegelius pensionsålder faktiskt närmade sig. Skulle de avskeda henne just därför?

Å andra sidan – kunde hon rädda någon annans plats genom att själv gå? Under våren pratade hon mycket med förtroendepersonen **Sebastian Bergholm**.

SANNA NIKULA, JURIST PÅ Journalistförbundet, har under våren jobbat både med nedskärningarna på Yle och suttit i jour på förbundets rådgivningstjänst. Hon upplever inte att det skulle ha kommit mer förfrågningar än vanligt till förbundet om uppsägningar och olika avskedspaket.

”Kring pensionsincitamenten på Yle har man fått rådet att vara i kontakt med förtroendepersonerna.”

Generellt ser Nikula att just pensionsincitamenten haft en enorm roll i nedskärningarna på Yle.

”Man har kunnat minska behovet att säga upp människor extremt mycket. Effekten har varit otroligt stor.”

EFTER ATT INFORMATION OM pensionspaketet hade kommit skriftligen led Mi Wegelius av att det var alltför tyst om det från chefshåll.

”Ingen sa något. Ingen. Skulle det vara möjligt att nån diskuterade med en lite? Det hade varit tydligare med nån sorts sondering från något håll. Nu blev en i gruppen som inte alls är i pensionsåldern också helt överraskande avskedad.”

Under våren kom till sist ett kort besked: meddela senast ett visst datum, klockan fyra om du tar emot ett pensionsincitament eller blir kvar – och därmed lever vidare med oron att bli avskedad. För Wegelius var beslutet ingalunda självklart.

”Jag funderade in i det sista. Fem före fyra skickade jag ett mejl i vilket jag skrev att jag tar emot incitamentet.”

Trots att beslutet på sätt och vis kändes skönt att ta, fortsatte tankarna ändå att mala i huvudet.

”Har jag fattat mitt beslut så att säga i onödan? Tänk om jag ändå kunde ha fått fortsätta.”

WEGELIUS HAR JOBBAT med radio och tv hela sitt vuxna liv. Intresset för livsåskådningsfrågor och psykologi förstärktes under studietiden vid Åbo Akademi och är ämnen hon utforskade i sitt arbete som journalist.

I sina program har Wegelius fördjupat sig i allt möjligt från personporträtt och människor som levde i de då nyligen självständiga baltiska länderna till det som blev hennes sista program om Vipassana-meditation.

Wegelius hoppas att Svenska Yle Fakta också framöver ska satsa på fördjupande kulturprogram, men inte enbart på dokumentärer och true crime. Och hon hoppas att mikrofonen även i fortsättningen ska riktas till dem som inte vanligtvis hörs.

”När jag kom till Bole 1986 minns jag att det sades som en föreskrift att vi journalister inte skulle intervjua varandra. I dag kan du som journalist obehindrat tala om det som är enklast för dig att tala om – det vill säga dig själv – i en studio tillsammans med en annan journalist.”

DET ÄR MED MOTSTRIDIGA känslor Wegelius nu blickar mot nästa fas i livet. Motstridiga är också budskapen från samhället: jobba längre, men nu måste du sluta. Skapa innehåll för unga och åldras helst inte själv.

Då hon ser tillbaka på sin karriär ser hon ändå en arbetsplats som varit varierande och gett henne möjligheten att lyfta många olika perspektiv.

”Jag är väldigt glad och tacksam över att ha fått fungera som en kanal för alla intressanta människor vi har i vårt samhälle och också personer längre bort.”

Och blickar hon framåt ser Wegelius fram emot att vara med familjen, ta bättre hand om sig själv – och lustläsa, då hon inte behöver läsa för jobbet längre. Möjligtvis också göra program som frilans.

”Just nu tar jag en dag i taget. Jag har långsamt börjat sova bättre igen.” ●

Paket eller avsked?

- Den största skillnaden mellan ett avskedspaket och en avskedning har att göra med arbetsgivarens skyldigheter: tar du emot ett paket är arbetsgivaren inte skyldig att försöka hitta en annan position till dig i mån av möjlighet.
- Arbetsgivaren är heller inte skyldig att återanställa dig om möjlighet finns efter att anställningsförhållandet tagit slut.
- Ett paket kan innehålla en viss tid då du inte har arbetsplikt men kan lyfta lön.

Mi Wegelius, 65

- Bor i Gröndal i Esbo.
- Jobbat med radio och tv – först Radio Åboland och sedan Svenska Yle.
- Till familjen hör mannen **Marcus** och boxern Väinö. Tre barn från ett tidigare äktenskap samt tre barnbarn.
- På fritiden läser och musicerar, är på stugan, rör sig till havs och i naturen över lag.
- Tips för andra som genomgår omställningsförhandlingar: ”Ju mer fakta man har desto bättre. Försök att ha koll på din ekonomi och skapa en buffert. Rent psykologiskt, fortsatt våga tro på din sak och den du är.”

”Det är så dubbla budskap i samhället, vi ska jobba längre men sen får du inte jobba.”

Anna Korkman är franska AFP:s ögon i Finland

Marcus Floman, text • Heli Saarela, foto

”Via jobbet är jag en del av ett internationellt sammanhang och en gemenskap som finns utspridd över hela världen. Det är fascinerande att följa med hur ett sådant maskineri fungerar – dygnet runt.”

Det säger **Anna Korkman**, som är Agence France Presses (AFP) korrespondent i Finland sedan lite mer än ett år.

Korkman har tidigt inriktat sig på internationella frågor bland annat via studier i folkrätt vid Åbo Akademi och praktik utomlands. När hon fick höra att en fransk nyhetsbyrå letade efter en korrespondent i Finland kändes det som en lyckoträff.

”Annonser lät exakt som det jag skulle vilja jobba med. AFP fokuserar mycket på miljö och klimat som jag är väldigt intresserad av och jag gillar det franska språket och kulturen.”

Korkman upplever att hon i dag får det bästa av två världar.

”Jag får ha ena foten i Finland för här trivs jag väldigt bra, och sen har jag samtidigt detta fönster ut i världen.”

Korkman jobbar mycket från arbetsrummet i Helsingfors, men det har också blivit flera reportageresor runtom i landet. Redan i början av sin tid på nyhetsbyrån fick hon resa till Stockholm för att bekanta sig med nyhetsbyråns nordiska team. Sedan åkte Korkman till Paris för att delta i sin första kurs på nyhetsbyrån.

”I Paris fick jag lära mig hur de skriver nyhetstexter. I våras besökte jag AFP:s video-högkvarter i London och gick en tvåveckors videokurs.”

ANNA KORKMAN ÄR EN av AFP:s anglo-reportrar, hon skriver alltså på engelska. Reportageidéer bollar hon oftast med kollegorna i det nordiska teamet där Stockholm är bas för det regionala kontoret.

Vad tog du med dig från kurserna i Paris och London?

”Det var jätteviktigt att jag redan i början fick åka till Paris och bekanta mig med kollegorna, för annars är ju det här jobbet ganska ensamt.

”Min kollega i Stockholm sade 'när du åker till ryska gränsen – tänk inte att du är från Finland utan titta på saken med globala glasögon', säger Anna Korkman.

Vi lärde oss det specifika sättet som AFP skriver breaking news. Och så gäller det ju att vara väldigt snabb.”

Även på en global nyhetsbyrå ska reportrarna gärna ha en imaginär nyhetskonsument i åtanke då de skriver – i stil med mormor i stugan på landet.

”Vi ska tänka på att en taxichaufför i Vietnam ska förstå det vi skriver. Det ska vara skrivet på ett lättförståeligt sätt och jag kan inte räkna med att publiken vet var Finland ligger.”

Utöver Korkman har AFP en anställd som arbetar med faktagranskning i Helsingfors. Trots att Korkman är AFP:s enda nyhetsreporter i Finland är hon inte ensam med sina texter.

Alla texter går först via desken i Stockholm och sedan ännu via kollegerna i Paris. Särskilt under stora händelser märker hon konkret hur hon är en del av en stor organisation.

”När **Volodymyr Zelenskyj** besökte Finland i våras så satt jag på presskonferensen på slottet tillsammans med en av AFP:s videofotografer som skickats hit från Warszawa. Innan mötet hade jag skrivit en inför-

text, men på själva presskonferensen ställde jag en fråga till Zelenskyj som AFP hade bett mig ställa”, säger Korkman.

Korkman säger att det finns rätt goda möjligheter att föreslå idéer för reportage. Hon har skrivit om allt från hur klimatförändringarna påverkar Östersjön och finländska skyddsrum till upprustningen kring den finsk-ryska gränsen.

Hur jobbar du för att inte bli "hemmablind" som finländsk korrespondent i Finland för en utländsk publik?

”Jag har under året lärt mig vad det är för saker som de är intresserade av och hur AFP skriver.”

Måste du mentalt ta på dig AFP-glasögonen då du jobbar?

”Jo, på ett visst sätt. Min kollega i Stockholm sade 'nu när du åker dit till gränsen mellan Finland och Ryssland – tänk då att du inte är från Finland utan att du är internationell och tittar på saken med de globala glasögonen'.”

VÄREN 2025 FICK ANNA Korkman ett positivt besked från sin arbetsgivare.

”Jag var till en början anställd på ett ettårigt kontrakt men nu har jag

blivit permanent anställd som text- och videoreporter.”

Hur påverkar det här hur du tänker på din framtid?

”Jag tänker mest på att nu har jag det här uppdraget. Men det är förstås fint att det finns möjligheter framöver. Men AFP vill att jag är här nu; den som är korrespondent måste kunna finska.” ●

Anna Korkman, 30

- AFP:s Finlandskorrespondent.
- Bor i Kyrkslätt.
- Politices magister (folkrätt) från Åbo Akademi.
- Vikarie och inhoppare på *Hbl* åren 2020–2024.
- Arbetsspråk på AFP: engelska.
- På fritiden: umgås med vänner, löper och läser.

Läsarnas kommentarer – de älskar dem och vi hatar dem

Alla mina artiklar på Yles sajt är inte öppna för kommentarer. Men när de öppnas brukar jag ibland följa diskussionstråden och sucka.

För ärligt talat, det gläfsas friskt och få av kommentarerna gör mig någonsin klokare genom att bidra med fakta eller nya synsätt.

Numera är det här inte bara en känsla, utan ren och skär fakta.

Forskarna **Klas Backholm** och **Kim Strandberg** vid Åbo Akademi har fördjupat sig i mediernas diskussionstrådar i Svenskfinland, och tidigare i år presenterade de sina slutsatser vid seminariet Mediespråk i Vasa.

De två forskarna har frågat hur journalisterna och publiken ser på kommentarsfunktionen. De har också följt med diskussionerna själva. Och bilden de målar upp är inte särskilt upplyftande.

Till att börja med är de allra flesta enbart fönstertittare. Bara en femtedel av de som svarade på forskarnas enkät hade kommenterat själva. Andelen som läste kommentarerna var betydligt större, det var bara en liten minoritet som svarade att de "aldrig" läste kommentarerna.

Varför vill så många läsa vad andra tycker? Jo, vi människor är nyfikna och vill se hur andra tänker i olika frågor. Och vi gillar att dra på smilbanden – hela tre av fyra svarande ser diskussionstrådarna som ren och skär underhållning.

Ni vet när någon i en tråd skriver att de poppar popcornen. Den här unika studien visar att vi är många som gör det!

Forskarna Backholm och Strandberg ställde en avgörande fråga i Vasa: Har kommentarsfunktionen något existensberättigande längre eller orsakar den bara en

massa extraarbete på redaktionerna?

Vi journalister ska trots allt främst ägna oss åt journalistik och inte lägga en massa arbetstid som moralväktare på våra egna sajter. Studien visade nämligen att nätdebatten domineras av få, att respekten för andra lyser med sin frånvaro och att trådarna inte får folk att reflektera, lära sig eller ändra åsikt.

Har kommentarerna något existensberättigande eller orsakar de bara en massa extraarbete?

Samtidigt vet vi att en artikel med många kommentarer genererar många klick. Och vem gillar inte chefens ryggdunk?

Vi på Yle är i dag rätt restriktiva med att öppna kommentarsfältet. Oftast är det stängt, och när det öppnas försöker vi styra debatten med en inledande fråga.

Inte heller det är enkelt eftersom vi därmed borde refusera kommentarer som inte svarar på frågan – oberoende av hur smart inlägget annars är.

Jag för min del gillar all publikkontakt. Det får mig att känna att mitt jobb är viktigt. Och det är trots allt bättre att folk kommer till tals på en modererad arena där anonyma tokstollar inte tillåts härja fritt.

Men om någon kommer med goda argument om motsatsen kan jag ändra åsikt. ●

Marcus Lillkvist ● Skribenten jobbar på Svenska Yles samhällsredaktion.

MEDIENYTT

Rekordmånga journalistpraktikanter på Ny Tid i sommar – tidningen lockar med långsam journalistik

Tidskriften *Ny Tid* har i sommar haft en avlönad sommarvikarie och tre journaliststudenter från Svenska social- och kommunalhögskolan som avlagt sin obligatoriska praktik med stöd av bidrag från Konstsfund och Kulturfonden. För en redaktion som består av fyra medarbetare är mängden stor och något av ett rekord.

Chefredaktör **Janne Wass** säger att Yles beslut att inte ha en öppen ansökan för högskolepraktikanter inför denna sommar bidrog till att *Ny Tid* tog många praktikanter.

"Unga journalister måste få prova sina vingar och behöver arbetserfarenhet."

Enligt Janne Wass erbjuder *Ny Tid* en möjlighet för journaliststudenterna att göra sådan journalis-

tik som det kanske inte går att göra på andra redaktioner.

"Du kan ha en månad på dig att göra ett reportage och eftersom vi är en liten redaktion har vi möjlighet att handla ganska mycket."

På *Ny Tid* gör sommarpraktikanterna varken glasstest eller torgrundor.

"Sommarjobbarna på andra redaktioner kanske behandlas lite mer med silkesvantar. Vi tycker om att kasta dem i simbassängen där det är djupast så att de får utmana sig själva", säger Janne Wass.

En av *Ny Tids* praktikanter är **Corinne Åsbacka**. Hon bekräftar att Wass simbassängsmetafor stämmer. Inför tidskriftens augustinummar har hon och en annan praktikant, **Lea Strang**, skrivit ett reportage om Migris beslut att lägga ner 26 flyktingför-

läggningar runt om i landet och om vilka konsekvenser det får för integration på svenska.

"Före praktiken hade jag inte tänkt att jag skulle fara till Mariehamn för en reportageresa om flyktingförläggningar. Det har varit jätte givande att få så mycket ansvar och det har ökat mitt självförtroende", säger Åsbacka.

Hon har trivts på redaktionen och gillar att tempo är lugnare än på en nyhetsredaktion.

"Det är skönt att jobba med något som inte har deadline genast och skönt att få landa i själva omgivningen och ta tid på sig att göra ett bra jobb."

Lina Laurent

Läs mer om sommarpraktik och sommarvikarier på Journalistens webbplats: Journalisti.fi

FOKUS

Henkilöjutun tekeminen Sodiksessa on luksusta, sanoo Anu Jormalainen

Manu Haapalainen, teksti • Liisa Huima, kuva

”Sodankylä on juttukeikkana siksikin erityinen, että tapahtuma on ympärivuorokautinen”, **Anu Jormalainen** sanoo.

Kulttuuritoimittaja, kriitikko, valokuvaaja ja valokuvauksen opettaja Anu Jormalainen vietti kesäkuun alkua jälleen Sodankylän elokuvajuhlilla. Hän on kirjoittanut tapahtumasta *Lapin Kansaan* vuodesta 2014.

”Nykyisin koitan muistaa myös välillä nukkua.”

Henkilökuvan kirjoittamisen kannalta olosuhteet ovat Sodankylässä silkkaa luksusta, koska haastateltavien kanssa pääsee juttelemaan vapaammin eri tilanteissa.

”Heidän kanssaan voi myös osallistua samoihin elokuvanäytöksiin.”

Ikimuistoisimpiin kohtaamisiinsa Jormalainen laskee osumisen samoihin liikennevaloihin ohjaajalegenda **Mike Leigh’n** kanssa tämän elokuvan *Mr. Turner* jälkeen.

”Elokuva itketti. Leigh osoitti empatiaa ja katsoi lohduttavasti. Eihän tällaisia tapahdu missään muualla.”

Moni festivaalivieras pitää Sodankylän tunnelmaa suorastaan myyttisenä. Kirjoittajana Jormalainen sanoo varovansa tapahtuman liiallista eksotisointia.

”Minähän asun Rovaniemellä. Yötön yö tai laadukas pohjoinen kulttuurielämä eivät ole minulle vieraita asioita.” ●

Freelancetoimittaja Anu Jormalainen kirjoitti kesäkuussa Lapin Kansaan Sodankylän elokuvajuhlilla. Myös muut pohjoisen Suomen festivaalit kuuluvat Jormalaisen repertuaariin.

Heli Hämäläinen ● Kirjoittaja on journalistiseen kirjoittamiseen ja kielenhuoltoon erikoistunut kirjoitusviestinnän opettaja Jyväskylän yliopistossa.

Nyt tulee kielioppia edistyneille!

Suomessa on transitiivisia ja intransitiivisia verbejä. Niitten erona on objektin tarve. Transitii-
viset verbit edellyttävät objektia ainakin jossain
määrin ja intransitiiviset eivät.

Esimerkiksi *pitää*-verbi on transitiivinen: voi sanoa, että *pidän huolitellusta kielenkäytöstä* tai *pidän siitä, että teksti on tarkoin huoliteltua*. Objektiton *pidän, että teksti on tarkoin huoliteltua* ei ole mahdollinen. Transitii-
viverbin yhteydestä puuttuva objekti saa kielitajun hälyt-
tämään, että kerro nyt, hyvä ihminen, mistä on kyse! Pelkkä *pidän* kun ei paljasta vielä mitään.

Transitiivilauseissa joku tai jokin vaikuttaa objek-
tiin. Edellisessä esimerkissä pitäminen itsessään ei ole
oleellisin tieto, vaan se, mistä pidetään.

Intransitiivilauseissa kaikki oleellinen informaatio
sisältyy jo subjektiin ja predikaattiin, koska niissä sub-
jektille itselleen tapahtuu jotakin, esimerkiksi *portti
sulkeutuu*.

Näyttää siltä, että journalististen tekstien transitiivi-
suusvirheet ovat useimmiten pronominin unohtamista
täsmäntävän sivulauseen edeltä. On kirjoitettu vaikkapa
”Naton pääsihteeri **Jens Stoltenberg** luottaa, että Turkin
parlamentti hyväksyy Ruotsin Nato-jäsenyyden nopeas-
ti”. *Luottaa* on transitiivinen verbi (*luottaa johonkin* tai *jo-
honkukseen*), ja se vaatii aina objektin. Siksi Naton aiem-
man pääsihteerin täytyi *luottaa siihen, että asiat etenevät*.

Samoin on *huolestumisen* laita. Kieliopin kannalta ei
voi olla yleisesti huolissaan kaikesta, vaan huolestumi-
sella täytyy olla selvä objekti. Siksi virkkeeseen ”olen
huolestunut, millaisen tulevaisuuden lapsemme koh-
taavat” tarvitaan täydennykseksi pronomini: *olen huo-
lestunut siitä, millaisen... Ilman sivulauseen käyttöä
ajatus voisi kuulua vaikkapa näin: olen huolestunut las-
temme tulevaisuudesta*.

Journalismissa on tärkeää kertoa täsmällisesti, mikä
vaikuttaa mihinkin. Muistetaan siis objektit. ●

TUTKITTUA

Sosiaalisessa mediassa kehittyä uusi uutisgenre

Instagramin tekniset rajoitteet ja mahdollisuu-
det ohjaavat journalistien työtä ja synnyttävät
näin uudenlaisen visuaalisen uutisgenren.

Näin kertovat Tampereen yliopiston tutkijat
Saara-Maija Kallio ja **Jenni Mäenpää** tutkimuk-
sessaan *Visuality as an affordance on Instagram
news production*. Tutkimus julkaistiin helmikuussa
Digital Journalism -lehdessä.

Aiemmasta tutkimuksesta tiedämme, että
uutisten leviäminen Instagramissa riippuu julkai-
sujen visuaalisista ominaisuuksista. Uuden tut-
kimuksen päämääränä oli selvittää tarkemmin,
millä tapaa Instagramin visuaalisuus ohjaa jour-
nalistista tarinankerrontaa.

Tutkimusaineisto koottiin vuosina 2022–2023.
Se koostuu kuudentoista journalistisen some-am-
mattilaisen haastatteluista sekä sadoista uutis-
medioiden Instagram-julkaisuista. Aineistoa ruo-
dittiin laadullisen sisältöanalyysin keinoin.

Yksi tutkijoiden huomioista oli, että Instagra-
missa kuva on usein ensisijainen ja teksti toissi-

jainen. Tämä poikkeaa perinteisestä tekstiveto-
isesta uutisjournalismista. Uutista ei välttämättä
edes haluta julkaista Instagramissa, jos käytettä-
vissä ei ole tehokasta kuvaa tai videota.

Kuvailmaisua ohjaavat alustan tekniset rajoit-
teet, kuten kovalta vaadittava resoluutio tai lyhyt-
videon enimmäispituus. Monimutkaisempi vaiku-
tus on algoritmeilla, jotka säätelevät julkaisujen
näkyvyyttä ja leviämistä.

Tutkijat arvioivat, että visuaalisissa someissa
on kehittymässä uusi uutisgenre. Instagramissa
uutismediat pyrkivät välittämään julkaisun
perusidean heti ensisilmäyksellä. Tehokkaita ele-
menttejä ovat muun muassa iskevät otsikot ja
sitaatit sekä listat ja kyselyt. Suosittuja kuva-
aiheita ovat kasvot, etenkin lähikuvat.

Journalistit hyödyntävät harkiten Instagramin
mikroformaatteja, kuten tarinoita, keloja ja liveä.
Tuoreet uutiset julkaistaan tarinoina nopean
näkyvyyden saavuttamiseksi. Keloilla tavoitel-
laan nuorta yleisöä. Tärkeimmät ja näyttävimmät

aiheet muotoillaan perusjulkaisuiksi, jotka pysy-
vät etusivulla pitkään.

Juha Matias Lehtonen

KUVA: LAURA VESA

Suvi Tanner, 49, aloittaa 18. elokuuta *Lapin Kansan* vastaavana päätoimittajana sekä Lapin kaupunkilehtien *Uuden Rovaniemen* ja *Lounais-Lapin* päätoimittajien esihenkilönä. Aiemmin hän työskenteli Hilla Groupissa *Keskipohjanmaan* ja *Kokkola-lehden* päätoimittajana. Vuosina 2005–2013 Tanner oli *Lapin Kansassa* tuottajana ja uutispäällikkönä. Hän on työskennellyt myös *Aamulehdessä*, *Turun Sanomissa* ja *Vakka-Suomen Sanomissa* sekä viestinnän ja markkinoinnin tehtävissä.

Suvi Tanner palaa Lapin Kansaan päätoimittajana

Miten uskalsit hakea tehtävää, jota edeltäjäsi Sauli Pakkasalo hoiti vain vähän yli vuoden?

En ajatellut tuota lainkaan. Olen ollut *Lapin Kansassa* ja tiesin tuotteen, porukan ja yhtiön. Plus olin vailla töitä. Pidän päätoimittajan hommasta ja tiesin, että minulla on annettavaa.

Sinut irtisanottiin toukokuussa Keskipohjanmaan päätoimittajan paikalta kritisoituasi Hilla Groupin toimitusjohtajan käytöstä ja johtamistapaa. Miten tapaus vaikutti sinuun?

Melkein sanoisin, että sitä ei kannata ottaa esille, kun olen lähdössä uuteen tehtävään ja yhtiöön. Totta kai se vaikutti niin, että piti ja halusin löytää töitä. *Keskipohjanmaan* hyvän porukan jättäminen oli haikaa. Harmi juttu, mutta nyt katse on eteenpäin.

Painetun Lapin Kansan ilmestymiskerrat vähenivät vuonna 2024 puoleen taloudellisista syistä. Mikä on käsityksesi lehden tilanteesta?

Sekä digissä että printissä on hyvin tilauksia. *Lapin Kansa* on digissä maakuntalehtien edelläkävijöitä. Isolla alueella jakelu on ollut vaikeaa pitkään.

Miten päätoimittaja voi parantaa lehden taloutta?

Kunnianhimoisella, hyvällä journalismilla alueellisille kohderyhmille, jotka sitä tarvitsevat. Lapin väestö ja monet elinkeinot kasvavat, joten kerrottavaa ja potentiaalisia tilaajia riittää.

Mitä tämä tarkoittaa käytännön työssä?

Ei sudita kaikkea kaikille vaan keskity-

tään siihen, mitä lappilaiset eivät muualta saa. Pelkkä massa ei ole "se juttu", vaan merkityksellisyys.

Aiot asua viikot Rovaniemellä ja viikonloput Tampereella. Miksi näin?

Perhe on muuttanut työni perässä Turusta Rovaniemelle ja sieltä Tampereelle. Nyt kun on kouluikäiset lapset ja puolison työ, perhe pysyy siellä ja minä reissaan.

Hyvät ja huonot puolet siitä, että et ole itse kotoisin Lapista?

Vaikea sanoa, koska olen aika tiukasti kiinni lappilaisuudessa. Olen asunut siellä yhteensä 11 vuotta, puolisoni on sieltä, lapset ovat syntyneet siellä ja olen liikkunut alueella paljon. Työssä on etua kokemuksesta eri alueilta ja organisaatioista.

Jos sinun pitäisi kirjoittaa kolumni Lapin matkailusta, mikä olisi sen kantava ajatus?

En ole lähdössä Lappiin kertomaan ihmisille, mitä mieltä olen jostain. *Lapin Kansa* ei tule olemaan matkailun, kaivosten tai teollisuuden puolella eikä niitä vastaan. Me selvitämme asioita tarjotaksemme ihmisille aineksia muodostaa itse mielipiteensä.

Ketä toista päätoimittajaa ihailet ja miksi?

Kukaan ei tee vain täydellistä työtä, eikä työyhteisön toiminta ole kiinni vain päätoimittajasta. Huomaan usein, jos joku keksii tehdä asioita tavalla, jota en itse ole tullut ajatelleeksikaan.

Nina Erho

Seksivau!

Syksyllä 2018 **Britney Spears** julkaisi *Circus*-levyn kannen, ja *Iltä-Sanomien* teki siitä jutun verkkosivuilleen.

Työskentelin tuolloin *IS:n* verkkosivujen kuvittajana. Tuolloin lähes kaikki etusivun jutut saivat Photoshopilla tehdyn kuvaotsikon – niin tämäkin.

Oli lauantai ja teimme verkkoa vain muutamaa hengenvoimaa. Toimituksen remontin vuoksi meidän oli ahdettu väistötiloihin markkinoinnin pieniin toimistokuutioiden.

Meillä oli tapana hauskuuttaa toisiamme mitä typerimmillä otsikoilla, pomot kun eivät vielä olleet niin kiinnostuneita netistä.

Otsikoimme esimerkiksi näyttelijäkoomikko **Robin Williamsin** sydänleikkauksen tymäkästi "läppäviaksi". Italialaispoliisin Lamborghini-virka-autokokeilu vääntyi muotoon "lamboliisi".

Viihdetoimittaja oli saanut Britney-artikkelinsa valmiiksi. Uutispäällikkömme Herra N oli laskeutunut oman kuutiionsa pohjalle mutisemaan otsikkoideoitaan. Kun otsikkoa ei kuulunut, nousin omalta paikaltani seisomaan ja kysyin, että "mitäs laitetaan". Kuului vain epämääräistä tuhinaa.

Yhtäkkiä Herra N ponkasi ylös laatikostaan kuin vieteriukko ja voitonriemuinen virne naamallaan kajautti:

"Seksivau!"

Naurusta ei meinannut tulla loppua. Hetkeksi kyseenalaistin Herra N:n henkisen tasapainon. Päätös oli kuitenkin lopullinen.

Kirjoitin iskusanan "Seksivau!" vinosti kuvan päälle punaiseen palkkiin, jotta kuva paljastuisi vasta jutun avattua. Klikkiotsikko siis.

Palkin piti mennä nätisti kuvan poikki kulumasta lähtien, mutta siinä hihitellessä sekin meni pieleen.

Se ei meitä enää haitannut. Legenda oli syntynyt.

Markus Heikkilä

Kirjoittaja on Ylelle työskentelevä uutistoimittaja ja yrittäjä.

MITÄ SINULLE ON SATTUNUT JA TAPAHTUNUT? LÄHETÄ TARINASI OSITTEESEN JOURNALISTI@JOURNALISTI.LIITTO.FI

Helena Raunio osallistui Tekniikan journalistien Presstek-yhdistyksen kevätkauden päätösräiselle kesäkuussa.

ERIKOISTOIMITTAJIEN YHDISTYKSET AUTTAVAT LUOMAAN VERKOSTOJA

Sanna-Kaisa Hongisto, teksti • Kimmo Räisänen, kuva

Freelancetoimittaja **Helena Raunio**, 71, on innokas yhdistysaktiivi. Hän kuuluu Suomen tiedetoimittajain liittoon, Tekniikan journalistien Presstek-järjestöön, Terveystoimittajiin, Suomalaiseen Sanomalehtimiesliittoon sekä kahteen kansainväliseen toimittajaverkostoon. Aiemmin hän on kuulunut myös Taloustoimittajiin ja Ympäristötoimittajiin.

”Olen hyötynyt kaikista toimittajayhdistyksistä, joihin olen kuulunut. Ne auttavat kehittymään ammatissa ja luomaan verkostoja”, *Tekniikka & Talous* -lehestä vuonna 2017 eläkkeelle jäänyt Raunio kertoo.

Raunio on työskennellyt myös *Energia*-lehdessä, *Uudessa Suomessa* ja *Mediuutisissa*.

SUOMESSA TOIMII PARISENKYMMENTÄ erikoistoimittajien yhdistystä. Omat yhdistyksensä on esimerkiksi tutkiville toimittajille, politiikan toimittajille, maataloustoimittajille, urheilutoimittajille ja auto-toimittajille.

Monen yhdistyksen toiminta on pienentynyt,

kun varsinaisten erikoistoimittajien määrä on vähentynyt toimituksissa. Raunion mukaan osa yhdistyksistä on kuitenkin myös saanut uutta virtaa koronapandemian jälkeen. Verkostoituminen kollegoihin ja erikoisalan toimijoihin kiinnostaa.

Takavuosina yhdistysten jäseneksi saattoi olla vaikea päästä: suurin osa omasta työajasta piti olla omistettu yhdestä erikoisalasta kirjoittamiseen.

Nykyään moniin yhdistyksiin kuuluu esimerkiksi freelancereita, tietokirjailijoita ja viestijöitä, Raunio kertoo.

Raunion mielestä yhdistykseen kuulumisen suurin hyöty on, että saa alan kutsut ja tiedotteet. Näin pystyy seuraamaan vaivattomasti tapahtumia ja ilmiöitä. Vierailukutsuja tulee ministeriöiltä, yrityksiltä ja kansalaisjärjestöiltä. Ulkomaantoimittajien yhdistys esimerkiksi vierailee suurlähetystöissä, Presstek yrityksissä. Vierailut tarjoavat Raunion mukaan juttuaiheita ja auttavat taustoitamaan juttuja. Hän ei koe, että häntä lobattaisiin vierailuilla liikaa.

”Tilaisuuksien järjestäjätkin tajuavat, etteivät toimittajat ole mitään somevaikuttajia, joille

viesti saattaa mennä läpi kritiikittömästi.”

Toimittajayhdistykset järjestävät myös omia koulutuksia, tilaisuuksia ja retkiä. Jotkut yhdistyksistä tekevät ulkomaanmatkoja, joiden kustannuksista yhdistys usein vastaa osittain.

ERIKOISTOIMITTAJIEN YHDISTYSTEN vuosimaksut ovat 25–40 euroa. Osa yhdistyksistä tarjoaa myös edullisempaa opiskelijajäsenyyttä. Yhdistykset ovat Journalistiliitosta riippumattomia, eivätkä tarjoa esimerkiksi työttömyysturvaa tai edunvalvontaa.

Moni kuuluu yhdistyksiin apurahojen vuoksi. Esimerkiksi Tiedetoimittajat jakaa jäsenilleen merkittäviä summia esimerkiksi työskentely- ja laiteapurahoina. Taloustoimittajilla taas on oma säätiö, josta voi hakea apurahoja. Lisäksi ainakin Ympäristötoimittajilta ja Terveystoimittajilta saa pieniä matka-apurahoja.

Eläkkeellä toiminimen perustaneen Raunion mukaan etenkin freelancerit voivat hyötyä useampaankin yhdistykseen kuulumisesta.

”Harva freelancer elää pelkästään yhden erikoisalan jutuilla.” ●

AVOIMUUDEN KOROSTAMINEN ON VÄLTÄMÄTÖNTÄ, KUN JULKISUUSLAKIA UUDISTETAAN

Journalisteille tärkeää julkisuuslakia ollaan jälleen uudistamassa. Oikeusministeriön työryhmä valmisti lain ajantasaisista vuosina 2021–2023.

Kesäkuussa Journalistiliitto otti ministeriön pyynnöstä kantaa julkisuuslaissa määriteltyjen salassapitoperusteiden uudistamistarpeisiin. Laajalla lausuntokierroksella kävi ilmi, että todella moni viranomaislain kannattaa viranomaistietojen salaamisen laajentamista. Tämä on huolestuttavaa, koska julkisuutta voi Suomen perustuslain mukaan rajoittaa vain välttämättömistä syistä.

TÄLLÄ HETKELLÄ YKSITTÄISTEN salassapitoperusteiden ehdottomuus ja tulkinnanvaraisuus ovat ongelmallisia suhteessa perustuslain julkisuusperiaatteeseen. Nykyinen lakiteksti mahdollistaa virheellisiä tulkintoja, ja salaaminen on liian usein rutiininomaista. Salassapitoperusteita arvioitaessa perustuslain mukainen julkisuuden rajoitusten välttämättömyysedellytys tulisi ottaa nykyistä paremmin huomioon.

Viranomaisen on voinut nykyä julkisuutta tulkittaessa salata esimerkiksi tiedon elinkeinonharjoittajan julkiselta sektorilta laskuttamista palkkioista vedoten liikesalaisuuteen tai tietoon yksityishenkilön taloudellisesta asemasta. Tieto julkisten varojen käyttämisestä on vallankäytön ja päätöksenteon valvonnan kannalta keskeistä, eivätkä liiketoimet julkisen sektorin kanssa ole yksityisyyden olennaisinta ydinaluutta.

JULKISTA VALTAA JA varojen käyttöä pitää pystyä seuraamaan myös silloin, kun tehdään yhteis-

työtä yksityisen sektorin kanssa. Julkisuuslain soveltamisalaa olisi syytä laajentaa myös julkisen sektorin määräysvallassa oleviin yhteisöihin, kuten esimerkiksi Ruotsissa on tehty.

Esimerkiksi esitutkinta-asiakirjojen julkisuuden mahdollisuutta sovelletaan poliisissa erittäin harvoin, ja tuolloinkin lähinnä rikostutkintaan liittyvien intressien vuoksi. Poliisin toiminnasta jää paljon pimentoon, mikäli rikostutkintaan liittyviä olennaisia seikkoja salataan turhaan. Pakkovanlankäytön hyväksyttävyys edellyttää tietoa siitä, mihin tosiseikkoihin poliisi toimintansa perustaa. Poliisin toiminta kuuluu julkisuusperiaatteen ytimeen.

Laki on ristiriitainen tai ainakin epäselvä esitutkinta-aineistosta paljastuvien yksityisyyteen liittyvien asioiden suhteen. Rikostutkinnassa on voitu salata yksityisyyssperusteella seikkoja, jotka liittyvät olennaisesti rikosten motiiveihin tai jopa rikostunnusmerkistöihin.

Yksityiselämään liittyvien arkaluonteisten tietojen salaaminen kuuluneeksi toki yksityisyyden suojan ytimeen. Aivan kaikki yksityiselämään liittyvät tiedot eivät kuitenkaan ole arkaluonteisia, eikä niiden salaamista voi pitää perustuslain vaatimalla tavalla välttämättömänä esimerkiksi rikostutkinnan yhteydessä.

YKSITYISYYS ON PERUSOIKEUS, mutta niin on julkisuuskin. Kahden perusoikeuden törmätessä on pohdittava kunkin perusoikeuden ydinaluutta.

Ydinalue on pyrittävä ottamaan mahdollisimman hyvin huomioon kunkin perusoikeuden kohdalla – myös julkisuuden. ●

Tytti Oras ● Kirjoittaja on Journalistiliiton juristi.

SANOMALEHTIMIESTEN SEURAN JÄSENLEHTI JOURNALISTEN

N:o 6. Syyskuu – September 1945.

Saammeko maaseutulehden piriteimmäksi.

Edell. kättäkök esiteltiin lehdessä.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Maaseutulehti on ollut aikojen kuluessa monien mielestä yksi Suomen tärkeimmistä lehdistä. Sen sisältö on ollut erittäin laajaa ja monipuolista. Sen avulla on saatu tietoa maaseudun tilasta ja kehityksestä. Sen avulla on myös voitu vaikuttaa maaseudun asioihin.

Pohjoiskymenlaakso- laisen elämänmenon tallentaja

LEHTIKUVAAJA LAURI VUORENMAA
1.7.1947 ELIMÄKI – 1.4.2025 KOUVOLA

Ystävällinen, auttavainen, luotettava ja aina hyväntuulinen ovat sanat, joilla työkaverit *Kouvolan Sanomissa* muistelevat lehtikuvaajaa **Lauri Vuorenmaata**. Vuorenmaa kuoli äkilliseen sairauskohtaukseen kotonaan Kouvolassa huhtikuun alussa.

Ihmisten, tapahtumien, maisemien ja koko laajasti ymmärretyn kulttuuriperinnön tallentajana Lauri Vuorenmaan elämäntyö on merkittävä koko Kymenlaakson maakunnalle.

Kouvolan Sanomissa Vuorenmaa aloitti vuonna 1969. Työura kesti lopulta 40 vuotta. Hän tallensi Kouvolan kaupungin nopean kehityksen vuodet 1960-luvun lopulta alkaen.

Maaseudulla kasvaneena Vuorenmaan oli helppo löytää yhteiset jutunjuuret maaseudun ihmisten kanssa. Hän kuvasi paljon

synnyinkyläänsä Raussilaa.

Lauri oli ahkera. Vuorotyötä tekeville kuvaajalle osui usein parikin peliä samana iltana. Ne kuvattiin, filmit kehitettiin, kuvat valittiin ja tehtiin valmiiksi seuraavan päivän lehteen. Siinä sivussa Lauri kehitti ja valmisti myös toimittajien otokset. Kun digitekniikka 1990-luvulla teki tuloaan, Lauri omaksui uuden tekniikan nopeasti eikä haikaillut paluuta entiseen.

Kymenlaakson Journalistit palkitsi Vuorenmaan Vuoden journalistina vuonna 2010.

Annamari Haimi

Kirjoittaja on Kouvolan Sanomien toimittaja ja Vuorenmaan entinen työtoveri.

Mestarillinen reportaasikuvaaja

LEHTIKUVAAJA HANNU LINDROOS
28.7.1948 HELSINKI – 21.5.2025 HELSINKI

Hannu Lindroos teki näyttävän uran *Helsingin Sanomissa* ja *Suomen Kuvalehdessä*. Hän voitti viidesti Vuoden urheilukuva-palkinnon. Vuonna 1975 hänelle myönnettiin valokuvataiteen valtionpalkinto. Hänet palkittiin myös feature- ja reportaasikuvistaan.

Suomen Kuvalehdessä Lindroos kiersi toimittajien kanssa maailmaa. Hän ymmärsi eri kulttuureja ja kuvista välittyi myötälämisen kyky. Hän kulki kamera kaulassa, ja parhaat otokset syntyivät usein lennosta.

Hannun intohimo oli Neuvostoliitto, sittemmin Venäjä, joita hän kuvasi kymmeniä vuosia. Hänellä oli silmää Venäjän absurdeiteille, mutta hän ymmärsi myös ihmisten arkivaikeuksia. Ulkomaankeikat Lindroosin kanssa olivat hauskoja ja palkitsevia. Hän ei hermostunut tiukoissa paikoissa ja oli kuin kotonaan kaikkialla kaikkien kanssa.

KUVA: KAISA RAUTAHEIMO/SUOMEN
KUVALEHTI/OTAVAMEDIA

Usein pieni, laadukas tuliainen perheelle löytyi oudosta paikasta.

Jäätyään eläkkeelle hän lahjoitti valtavan arkistonsa Journalistiselle kuva-arkistolle ja lajitteli sitä kuolemaansa asti.

Hannun viimeiset vuodet olivat raskaita, mutta hän ei valittanut vaivojaan. Hänelle tehtiin sydänsiirto vuonna 2008, jonka jälkeen hän palasi töihin vielä kolmeksi vuodeksi. Hän selviytyi kurkkusyövästä, mutta sydänsiirron estolääkitys aiheutti ihosyövän, joka levisi lopulta luustoon.

Tapani Ruokanen ja Teppo Tiilikainen

Kirjoittajat ovat Hannu Lindroosin ystäviä ja työtovereita.

Uteliias purjehtija

TOIMITTAJA KAISA HAKKARAINEN
24.9.1967 LIPERI – 10.6.2025 HELSINKI

Helsingin Sanomien toimittaja ja toimitussihteeri **Kaisa Hakkarainen** kuoli syöpään Terhokodissa Helsingissä. Hän oli 57-vuotias, syntynyt Liperissä vuonna 1967.

Hakkarainen teki ensimmäiset juttukeikkansa moottoripyörällä kuopiolaisessa paikallisradiossa ja *Koillis-Savossa*. Hän pääsi Sanoman toimittajakouluun vuonna 1989. Pääsykokeiden valvoja muistaa yhä, kuinka Kaisan ilo ja vaaleat rastat täyttivät tilan.

Kaisa kirjoitti erityisesti kaupunkiuutisia, ja hän lähestyi uteliaana kaikkia aiheita ja ihmisiä. Kaisa oli *Helsingin Sanomien* pääluottamushenkilönä muutaman vuoden, ja hän oli aktiivinen myös HSJ:n edeltäjän HSY:n ja Jokesin hallituksissa.

1990-luvulla Kaisan tärkein harrastus oli Ylioppilasteatterin valosuunnittelu. Silloinen taiteellinen vastaava **Juha Hurme** kuvasi, kuinka Kaisa toi rujoon yhteisöön sivistystä ja rakentavaa naurua.

KUVA: SAMI KERO/HELSINGIN SANOMAT

Vuosituhanen vaihteessa Kaisa löysi purjehduskurssin kautta lopuelämän harrastuksen. Purjehduksen parissa Kaisa tutustui myös aviopuolisoonsa **Tiinaan**.

Kaisan viimeisten vuosien intohimo oli italian kieli. Syövän jo edettyä pitkälle hän päätti vielä käydä Napolissa, sillä ”muuten ei voi ymmärtää Italiaa”. Vajaa kaksi kuukautta matkan jälkeen sanonta kävi toteen: nähdä Napoli ja kuolla.

Mari Manninen, Arja Nukarinen ja Mikko Paakkanen

Kirjoittajat ovat Kaisa Hakkaraisen kollegoita ja ystäviä.

A C.V. ÅKERLUNDIN MEDIASÄÄTIÖ

avaa apurahahaun

hankkeille ja ideapapereille!

C. V. Åkerlundin mediasäätiö myöntää apurahoja edistääkseen media-alan tutkimusta, osaamista ja moniäänistä keskustelua. Tuemme hankkeita, jotka edistävät säätiön arvojen mukaisesti faktapohjaista ja vastuullista journalismia sekä kehittävät monipuolista kielen käyttöä ja yleisöymmärrystä.

Hankehaku on kaksivaiheinen ideapaperista varsinaiseen hakemukseen.

Jätä hakemus **1.8.-31.8.2025** välisenä aikana.

Lisätiedot www.akerlundinsaatio.fi

Tässä haussa toivomme erityisesti ideapapereita!

MUUT

Freelancereiden illanvietto Hakaniemessä

Mietitkö freelanceriksi ryhtymistä? Vai kaipaatko vertaistukea ja verkostoja freelancetyön arkeen? Radio- ja televisiotoimittajien liiton freelance- ja opiskelijajäsenten yhdistys FAO kokoaa yhteen nykyiset ja tulevat freelancerit. Psykologi **Nina Lyytinen** kertoo, miten freelancer voi vahvistaa jaksamistaan epävarmuuden keskellä. Paikalla on myös Mediakunnan toiminnanjohtaja **Hanna Kokkonen** ja RTTL:n freelancereiden luottamushenkilö **Jaakko Sauvola**. Tilaisuuden avaa Journalistiliiton puheenjohtaja **Marjaana Varmavuori**. Tarjolla on syötävää, juotavaa ja musiikkia ja rentoa yhdessäoloa.
Aika: Pe 29.8. klo 16.30
Paikka: Journalistiliiton toimisto, Ympyräntie 7, krs, Helsinki
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: 22.8. mennessä fao@fao.fi. FAO korvaa matkakuluja 50 euroon saakka.
Järjestäjä: FAO

KOULUTUKSET

Tutustumismatka fotonikan perusteisiin

Teknologia-akatemia matkaa Tampereelle. Ohjelmassa on tutustuminen fotonikkaan ja sen sovelluksiin alan yrityksissä sekä

Tampereen yliopiston Fotonikan tutkimuksen ja innovaatioiden yksikössä (PREIN). Matkustamme junalla Tampereelle, missä on yhteiskuljetus paikasta toiseen. Tapahtuma on osallistujille maksuton.

Aika: To 4.9. klo 8–17.30

Paikka: Tampere

Lisätiedot ja ilmoittautumiset:

journalistiliitto.fi/tapahtumat

Järjestäjät: SJL, Teknologiateollisuus ja

Suomen Akatemia

Teemapäivä: Määräaikaiset ja vaihtelevan työajan sopimukset

Ay-koulutus on tarkoitettu Journalistiliiton työehtosopimusalojen luottamushenkilöille ja työsuojeluvaltuutetuille. Kouluttajina toimivat Journalistiliiton työehtoasiantuntija **Marika Väisänen** ja juristi **Tuomas Aalto**.

Aika: Ti 9.9. klo 9–15

Paikka: Journalistiliiton toimisto,

Ympyräntie 7, krs, Helsinki

Lisätiedot: journalistiliitto.fi/tapahtumat

Järjestäjä: SJL

Päivitä tietosi tekoälystä ja tekijänoikeuksista

Tekoäly vaikuttaa tekijänoikeuksiin. Saanko korvauksia, jos tekoälyn koulutukseen käytetään omia nettisisältöjäni? Miten korvataan juttuni käännösversiot? Kuka valvoo etujani? Tule päivittämään tietosi maksuttomaan webinaariin Journalistiliiton jäsenille. Tapahtuman vetää

Kopioston lakiasiaintoimittaja **Kirsi Salmela**.

Aika: Ke 10.9. klo 15–16.30.

Paikka: Teams

Lisätiedot ja ilmoittautumiset:

journalistiliitto.fi/tapahtumat

Järjestäjä: SJL

Teemapäivä: Muutosneuvottelut

Ay-koulutuksessa käydään läpi seikat, joihin luottamushenkilön tulee jäseniä edustaessaan erityisesti kiinnittää huomiota. Koulutuksessa käsitellään myös yhteistoimintalakiin vuonna 2025 tulleet muutokset. Kouluttajina ovat Journalistiliiton juristit **Sanna Nikula** ja **Heini Hietikko**.

Aika: Ti 30.9. klo 12–16

Paikka: Teams

Lisätiedot ja ilmoittautumiset: 22.9. mennessä,

journalistiliitto.fi/tapahtumat

Järjestäjä: SJL

Järjestätkö tapahtuman tai koulutuksen?

Lähetä tiivis kuvaus tapahtumastasi täältä: journalisti.fi/ilmoittajalle

FREELANCEREILLE KOULUTUSAPURAHOJA

Journalistisen kulttuurin edistämissäätiö sr jakaa apurahoja freelancereiden ammattitaidon ylläpitämiseen.

Apurahaa hakevan Kopiosto-valtakirjan tulee olla luovutettu Journalistiliitolle tai hakijan oikeus Kopiosto-apurahiin on hakemuksessa perusteltava ammatillisella toiminnalla. Apurahoja ei myönnetä laitehankintoihin, työskentelyyn, työmatkoihin tai opiskelijoille.

Haku **päättyy 25. elokuuta kello 16.00.**

Apurahahakemus tehdään Jokesin sähköiseen apurahajärjestelmään. Hakemus on allekirjoitettava määräaikaan mennessä pankkitunnuksilla.

Lue koko apurahailmoitus: <https://www.jokes-saatio.fi/nyt-haettavat-apurahat/>

Journalistisen kulttuurin edistämissäätiö sr
Siltasaarekatu 18 A, 7. krs 00530

Voices from the South

Welcome to an international seminar celebrating the 20th anniversary of Vikes, the Finnish Foundation for Media and Development!

This two-day event brings together media professionals and journalists from Tanzania, Uganda, Somalia, Finland and Central America.

Save the dates – the full program and registration will be published soon at www.vikes.fi

Venue: Siltasaari Hall, Paasitorni,
Helsinki Dates: Tuesday 23 September and
Wednesday 24 September, 13:00–16:30

SUOMEN JOURNALISTILIITTO

PUHELINVAIHDE / TELEFONVÄXEL
(09) 6122 330

KÄYNTIOSOITE / BESÖKADRESS
Siltasaarekatu 18 A, 7.krs.
00531 Helsinki
Broholmmsgatan 18 A, 7 vån.
00531 Helsingfors

POSTIOSOITE / POSTADRESS
PL 252, 00531 Helsinki /
Box 252, 00531 Helsingfors

SUOMEN
JOURNALISTILIITTO
FINLANDS
JOURNALISTFÖRBUND

SÄHKÖPOSTIT / E-POST

info@journalistiliitto.fi
jasenasiat@journalistiliitto.fi
etunimi.sukunimi@journalistiliitto.fi
fornamn.efternamn@journalistiliitto.fi
VERKKOSIVUT / WEBBSIDOR
journalistiliitto.fi
journalistiliitto.fi/sv

A-KASSA / A-KASSAN

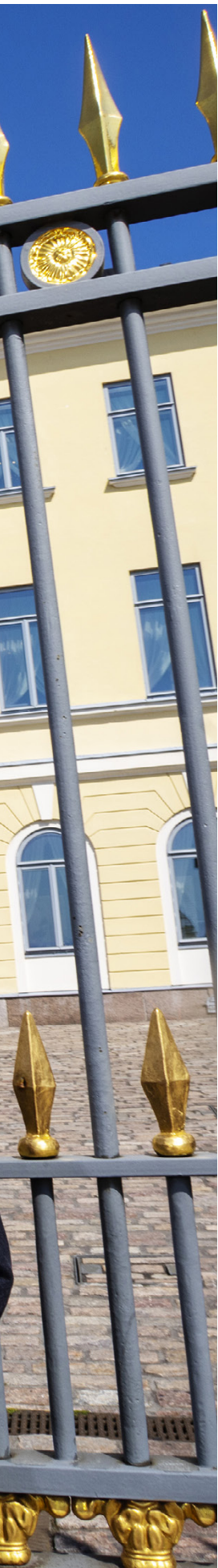
A-kassa.fi, 020 690 455
finka.fi, (09) 8689 400

Karoliina Paananen, 31

- *Uuden Jutun* toimittaja alkaen vuoden 2025 tammikuusta.
- Työskennellyt *Long Playssa*, *Ylioppilaslehdessä*, *Suomen Kuvalehdessä*, *Ilta-Sanomissa*, *Etelä-Suomen Sanomissa* ja freelance-rina. Yhteiskuntatieteiden maisteri Tampereen yliopistosta.
- Sai vuonna 2021 **Jarno Liskin** kanssa Tutkivan journalismin yhdistyksen Lumilapio-palkinnon *Suomen Kuvalehden* jutusta, joka käsitteli ministerin konsulttistoja.
- Julkaissut tietokirjan *Likainen työ – ilmastopolitiikan voittajat ja häviäjät* (Like, 2023) **Minea Koskisen** ja **Mikka Pirisen** kanssa.

Kun ympäristökysymykset eivät ole ykkösagendalla päivänpolitiikassa, ne eivät ole sitä myöskään journalistisissa, Karoliina Paananen sanoo. "Olen hirveän onnellinen, että saan kirjoittaa niistä. Ne eivät ole automaattisesti mehukkaimpia, mutta minun tehtäväni on tehdä niistä sellaisia."

Karoliina Paananen matkusti sinne, mistä Linnan juhlien kohuriekot tulivat

Helsingin Sanomien toimittaja Tommi Niemisen valinta

"Uuden Jutun Karoliina Paanasen reportaasi riekonpyytäjästä Enontekiöllä palauttaa täällä 'etelässä' syntyneen eliitin ja median ylimitoitettun kohun Linnan juhlien riekkotarjoilusta alkujuurilleen. Ne ovat tuhannen kilometrin päässä, todellisesti suomalaisessa arkielämässä, jossa vanhat elinkeinot, tavat ja ajattelumallit ovat omaa todellisuuttaan, omine lainalaisuuksineen. Reportaasi ei juntaa totuuksia tai väitteitä, vaan ymmärtää, että asioilla – kuten riekon ansalankametsästyksellä – voi olla useita totuuksia. Maailma ei ole mustavalkoinen, vaikka median klikitsikkologiikka sitä usein siihen suuntaan pakottaa. Arvostan Paanasen kirkasta tekstiä ja järjen laukkaa. Hän on kadehdittavan hyvä toimittaja."

Tällä palstalla Journalisti pyytää ilmiäntamaan loistavia alan tuotoksia. Viestiä vie seuraavaksi eteenpäin se, jonka työ esitellään palstalla.

Nina Erho, teksti • Susanna Kekkonen, kuva

Uuden Jutun toimittaja **Karoliina Paananen** matkusti helmikuussa Helsingistä Enontekiölle haastattelemaan ansapyytäjä **Jussi Vuontisjärveä**, 81, ja hänen vaimoaan **Elma Vuontisjärveä**, 71.

Pariskunta oli pyytännyt ja myynyt riekot, jotka päätyivät tasavallan presidentti **Alexander Stubb**in itsenäisyyspäiväjuhlien menuun. Ennen juhlia tiedotusvälineet puivat viikkokaupalla uhanalaiseksi luokitellun lajin tarjoilua ja ansapyyntiä, jossa lintu kuolee usein hirttymällä.

Enontekiöllä Paananen astui kotiin, joka oli täynnä riekkoviitteitä. Jussi Vuontisjärvi kertoi oppineensa ansapyyntin isältään, joka oli oppinut sen omalta isältään. Hän muisteli nuoruutensa pitkiä pyyntiretkiä, joilla hiihrettiin säässä kuin säässä. Pyynti oli osa niukkaa, vuodenkiertoon nojaavaa toimeentuloa.

"Kontrasti keskusteluun siitä, mitä hienoissa arvovaltaisissa juhlissa tarjotaan, jäi mieleen pyörimään", Paananen sanoo.

Paanasen juttu *Pohjoinen ulottuvuus* ilmestyi *Uudessa Jutussa* 31. maaliskuuta. Sen lähtöideana oli selvittää Linnan riekkojen alkuperä ja käsitellä sen kautta laajempia luonto- ja ympäristöteemoja.

Paananen sai riekkojen pyytäjän nimen Tasavallan presidentin kansliasta mutta ei löytänyt yhteystietoja. Enontekiöltä kuitenkin löytyi Vuontisjärven kylä ja yhteys Jussi Vuontisjärveen paikallisen kyläyhdistyksen kautta.

Vuontisjärvi lupautui heti kertomaan ansapyyntistään.

"Hän oli ennakoluuloton, ja se oli hienoa. Kun ihmiset kertovat ajatuksistaan, lukijalle saa avuttua sitä, miten eri tavoin eri piirit katsovat samoja teemoja", Paananen sanoo.

Vuontisjärvien tapaamisen rinnalla Paananen kuljettaa aikojen, tapojen ja riekon tilanteen muuttumista. Jutusta käy ilmi, että lajin uhanalaisuusluokitus johtuu pitkälti Etelä-Suomesta. *Sitä mukaa, kun Etelä-Suomen metsiä on ojitettu metsänkasvatuksen kiihdyttämiseksi, riekolle tärkeät luontotyyppit ovat käyneet vähiin*, Paananen kirjoittaa.

Lopuksi Paananen lähtee pyydyksille Vuontisjärven mukaan. Moottorikelkka kiittää. Maisema on kaunis. Pusikossa makaa riekko. Se on pieni, edelliskevään poikasia. Kaulan ympärille on kiertynyt ansalanka.

"Vierastan 'nyt puhuu -journalismia'", Paananen sanoo.

"Eli esimerkiksi tilannetta, jossa toimittaja lähtisi vaikkapa riekko-kohun kaltaisen uutisoinnin jälkeen metsästäjän matkaan ja kirjoittaisi jutun, jossa pelkästään fiilisteltäisiin metsästystä." •

